Ազգ
Azg
29 ՕԳՈՍՏՈՍ 2008 ՈՒՐԲԱԹ 156 (4050)

Երեւանում վնասազերծվել է միջազգային հանցավոր խումբ

Ազգային անվտանգության ծառայության մարմինները օգոստոսի 27-ին վնասազերծել եւ ձերբակալել են միջազգային հանցավոր խմբի, որտեղ ներգրավված են Ռումինիայի 3 եւ Լատվիայի 1 քաղաքացիներ: Ինչպես հայտնեցին ԱԱԾ մամուլի կենտրոնից, հանցավոր խումբը օգոստոս ամսվա ընթացքում «ՎՏԲ», «Ակբա», «Յունիբանկ», «Կոնվերս» բանկերի Երեւան քաղաքում եւ մի շարք մարզկենտրոններում տեղակայված բանկոմատներից կեղծ պլաստիկ քարտերով իրականացրել է գումարի կանխիկացման գործարքներ՝ ավելի քան 80 մլն. դրամի: Խմբի անդամների հյուրանոցային համարներում զննության ընթացքում հայտնաբերվել են 160 հատ բանկային կեղծ պլաստիկ քարտեր, ինչպես նաեւ դեռեւս չծախսված մեծ քանակի արտարժույթ եւ դրամ: Պարզվել է, որ կեղծ գործարքները կատարվել են օգտագործելով համահայկական բրիտանական «Բարկլայս» բանկի հաճախորդների բանկային հաշվեհամարները: Փաստի առթիվ ԱԱԾ քննչական վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ: Ինտերպոլի եւ միջազգային այլ իրավապահ կառույցների հետ ձեռնարկվում են օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներ՝ հանցավոր խմբի գործունեությունը լիովին բացահայտելու նպատակով: Ըստ ԱԱԾ-ի՝ բոլոր հիմքերը կան ենթադրելու, որ նմանատիպ գործունեությամբ ձերբակալվածները զբաղվել են նաեւ արտասահմանյան մի շարք երկրներում:

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի հարցազրույցը թուրքական «Ռադիկալ» օրաթերթին

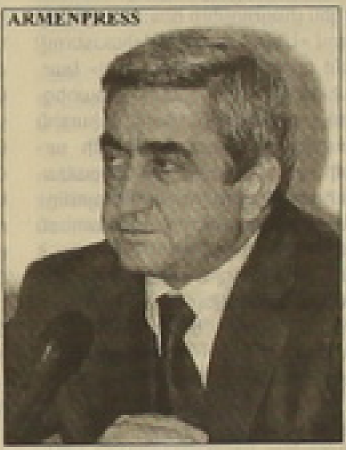
ARMENPRESS

- Սեպտեմբերի 6-ին կայանալիք Թուրքիայի եւ Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային հավաքականների հանդիպումը կարող է դիտվել որպես մեր տարածաշրջանում անկանխատեսելի դարձած սպորտային միջոցառում: Քաղաքական առումով ինչ ակնկալիքներ ունեիք, երբ հրավիրեցիք Թուրքիայի նախագահ Աբդուլլահ Գյուլին միասին դիտելու հանդիպումը:

- Իմ առաջնահերթ նպատակը մեր երկրների հարաբերությունների կարգավորումն էր: Նախագահի պաշտոնում իմ ընտրության առթիվ նախագահ Գյուլի հղած շնորհավորական ուղերձում խոսվում էր հարաբերությունների զարգացման հնարավորության մասին: Ավելի ուշ վարչապետ Էրդողանն արտահայտվեց երկխոսության համար դռների բաց լինելու մասին: Փոխադարձաբար, ես էլ որոշեցի օգտագործել այս հնարավորությունը: Առջեւում լավ սպորտային իրադարձություն է: Պատմության մեջ առաջին անգամ հանդիպում են ֆուտբոլի մեր ազգային հավաքականները: Դա կարող է լավ առիթ հանդիսանալ մեր հարաբերությունների զարգացման համար: Կարեւոր չէ, թե ինչպիսի արդյունք կգրանցվի, բայց հույս ունեմ, որ հանդիպումը հանդիսականներին հաճույք կպատճառի: Ոգեւորությունը մեծ է լինելու: Այս հանդիպումը մեր հարաբերություններում բացառիկ իրադարձություն է լինելու, եւ հուսով եմ, որ Հայաստանի եւ Թուրքիայի նախագահների ներկայությամբ դա էլ ավելի բացառիկ կդառնա: Մենք հարեւաններ ենք եւ մնալու ենք հարեւաններ: Կարծում եմ, որ բնականոն հարաբերություններ ունենալն ավելի օգտակար կլինի երկու ժողովուրդների համար: Գյուլին ուղղված իմ հրավերը պետք է դիտարկել հենց այդ համատեքստում:

Տես էջ 4

Բարձրաձայնելու ժամը սպասվածից երեւի շուտ գա

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Սանկտ-Պետերբուրգ

Կարծեմ կորեացի քանաստեղծ Կիմ Սան Յոնն է գրել. «Լոեն՝ հիմարի տեղ են դնում, խոսեն՝ շաղակրատ»: Կարեւորն այստեղ մեջբերման՝ բնագրի հետ ուղղակի հարազատությունը չէ, այլ այն, որ կամա-ակամա հայտնվել ենք դիլեմաների առաջ:

ԶԼՄ-ներում ու մամուլի սրահներում տարակարծիք ենթարկման թեմա է դարձել՝ Հայաստանի կողմից Հարավային Օսիայի ու Աբխազիայի անկախությունը ճանաչելն է, թե՞ ոչ: Եվ այդ համատեքստում՝ ԼՂՀ-ն ճանաչելը ներկա փուլում արդարացված խաղ կլինի:

Ռուսական ագրեսիայի տարածքում գտնվող որեւէ երկիր գայթնոտություն չի դրսեւորում, կամ սոցիալական դիտում են իրադարձությունների ընթացքը, կամ էլ անմիջապես արձագանքում դրանց, ինչպես, օրինակ, Ուկրաինան: Եթե հիշում ենք, ՌԴ արտաքին գերատեսչության ղեկավար Սերգեյ Լավրովը օրեր առաջ ակնարկել էր, որ Ռուսաստանը հակված չէ իր գործողություններում ԱՊՀ մյուս երկրների անմիջական աջակցությունն ունենալու, նկատի առնելով Վրաստանի հետ այդ պետությունների ունեցած հարաբերության նրբությունները: Դա գնահատելի ժեստ էր Ռուսաստանի կողմից, հանգի այլ պարագայում, հատկապես Վրաստանին անմիջապես սահմանակից երկրների համար, խաղաղական դիվանագիտ կառավարման: Եվ նույնիսկ Մոսկվայից հնչած կոչը Հարավային Օսիայի ու Աբխազիայի սուվերենությունը ճանաչելու վերաբերյալ, դարձյալ ուղղակի պարտավորություն չի տալիս համապատասխան որոշումներ կայացնելու: Անգամ Բելառուսը այս հարցում տակտիկական լռություն է պահպանում, իսկ Ադրբեջանի զգուշավորությունն առավել եւս հայերիս համար ընչաշարությունը պահելու առիթ է: Ինչ մնում է Ադրբեջանի ԱԳՆ խոսնակի ծավալապակով արված հայտարարությանը Վրաստանի տարածքային ամբողջականությանը սատարելու մասին, ապա դա «թուլացածության» սահմաններում է արված: Ավելին ասել պաշտոնական Բաքուն առայժմ չի կարող:

Տես էջ 2

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

Ծնելիության անկումը ծնում է դասամամերի եւ ուսուցիչների կրճատում

Առաջին դասարանցիների թվի նվազումը այս տարի եւս կանգ չի առել եւ նախորդ տարվա 35 հազարի փոխարեն այս տարի, ըստ նախնական տվյալների, դպրոց կհաճախի 33 500 երեխա: Սա խոսում է այն մասին, որ ամեն տարի առաջկերտների թիվը նվազում է 1500-ով, դրա հետ փակվում են դասամամերը, կրճատվում են նաեւ դասավանդող ուսուցիչները:

կում՝ Մխուրյանի Նիկոլ Աղբալյանի անվան դպրոցը, Գյումրու թիվ 45, 12 եւ 3 դպրոցները: Ակնկալվում է, որ նշյալ դպրոցները հոսքային ուսուցմամբ աշակերտների համար կպատրաստեն սահուն անցում հանրակրթությունից բուհական համակարգ:

Նոր կրթակարգի պահանջով մշակված ուսումնական ծրագրերի համար հրատարակվել է 65 անուն

Այս եւ բազում այլ հանգամանքներով թելադրված փոփոխությունների, կրթական ծրագրերի ու նորամուծությունների մասին էր կրթության եւ գիտության փոխնախարար Բագրատ Եսայանի երեկվա ասուլիսը: Դրանցից գլխավորը փորձնական ծրագրի շրջանակում գործի դրվող ավագ դպրոցն է, ընդհանուր թվով 10 դպրոց, Երեւանում՝ թիվ 112, (Մալաթիա-Սեբաստիա), 195 (Աջափնյակ), 198 (Նորք 9-րդ զանգված), Արագածոտնի մարզում՝ Աշտարակի թիվ 5 դպրոցը, Գեղարքունիքում՝ Վարդենիկի կրթահամալիրը, Գավառի թիվ 1 դպրոցը, Շիրանոր դասագիրք, որոնք դպրոց կմտնեն սեպտեմբերի 1-ից: Տարրական դպրոցի աշակերտներին անվճար կբաժանվեն «Այբբենարան», «Մաթեմատիկա», «Մայրենի», «Կերպարվեստ», «Տեխնոլոգիա», «Ես եւ շրջակա աշխարհը» դասագրքերը:

Բագրատ Եսայանը հատուկ նշանակություն տվեց դպրոցների համակարգչայնացման ծրագրին, դրանից բխող ուսուցիչների վերապատրաստմանը, ծրագրում նոր դպրոցների ընդգրկմանն ու համադպրոցական ցանցի ստեղծմանը, որին կանդրադառնանք առանձին:

Ռ. Պ.

Նոր իրացման գոտիներ Երեւանում

Երեւան քաղաքի վարչական սահմաններում գտնվող որոշ տարածքներում (Նալբանդյան, Պուշկինի եւ Աբովյան փողոցներով ու Սախարովի հրապարակով սահմանափակված թաղամաս, Մյասնիկյան պողոտային եւ Անդրանիկյան փողոցին հարակից տարածք, Տիգրան Մեծի պողոտային կից՝ «Տաշիր» առեւտրի կենտրոնի դիմաց գտնվող տարածք) կառավարությունը երեկ որոշեց ճանաչել իրականացվող քաղաքաշինական ծրագրերի նկատմամբ բացառիկ՝ գերակա հանրային շահ: Սահմանվեց, որ հիշյալ տարածքներում սեփականության օտարման գործընթացն սկսելու վերջնական ժամկետը 2010-ի հունվարի 1-ն է:

Սեպտեմբերի 13-ին կաշխատենք սեպտեմբերի 15-ի փոխարեն

Հիմք ընդունելով «Տոների ազատության եւ կոնական կազմակերպությունների մասին» օրենքի 17-րդ հոդվածը եւ հաշվեբրաց տոնին հաջորդող մեռելոց հիշատակի օրվա կապակցությամբ կառավարությունը որոշեց 2008-ի սեպտեմբերի 15-ի աշխատանքային երկուշաբթի օրը տեղափոխել սեպտեմբերի 13-ը՝ շաբաթ օր:

Վաղվա «Ազգ. Մշակույթ-Հավելվածում»

Օգոստոսի 31-ը Վիլյամ Սարոյանի ծննդյան օրն է: Լրանում է մեծ հայի 100-ամյակը: «Ազգ. Մշակույթ-Հավելվածը» սկսում է հրապարակումների տեւական շարք՝ նվիրված մեծ մարդասերի, գրողի 100-ամյա հոբելյանին: Առաջինը թատրոնագետ Վարսիկ Գրիգորյանի հանգամանալից անդրադարձն է. «Վիլյամ Սարոյանը հայ բեմադրություն» թեմային: Ժամանակակից մեծագույն կոմպոզիտոր, այս տարի Երեւան այցելած Կշիշտոֆ Պենդերեցկու այցելության գլխավորությունը եւ հոգեւոր արժեքներին է անդրադառնում Դանիել Երաժիշտը: Գյումրու նշանավոր դեմքեր շարքից Անահիտ Կոլյանը ներկայացնում է գեղանկարիչ Ալեքսանդր Գրիգորյանին: Անտիկ-հայ Վալյա Սեմերջյանի անդրադարձը բժշկագրող գործարար, բարերար Արմեն Հարությունյանի «Նամակներ Պէյրութէն» ժողովածուին: Երկանի սեանդարտներ՝ գեղարվեստի ոլորտում՝ Սեդրակյանների գյուղ Հրանտ Ալեքսանյանի մեկնաբանությունը:

Մ. Թ.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

ՇՕԿ-ը Ռուսաստանի կողքին, Վրաստանն էլ՝ անհաջող ՆԱՏՕ-ում հայտնվելու ճամփին

Ռուսաստանի հետ զինված բախումից հետո Վրաստանի համար պետք է ՆԱՏՕ-ին անդամակցության հատուկ ուղի լինի: Հարավօսական հակամարտության գոտում ավելի քան 20 օր առաջ սկսված ռազմական գործողություններն ու դրանց հետեւանքում Ռուսաստանի հետ բախումը, վերջինիս կողմից Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի ճանաչումը Վրաստանի նախագահի ներկայացմամբ երկրի անդամակցությունը ՆԱՏՕ-ին անվերապահորեն առաջացնելու պարտադրանքի առաջ են կանգնեցրել:

Արամ զուգահեռ շարունակվում է միջազգային հանրության, բազմաթիվ կառույցների ու երկրների մակարդակում Ռուսաստանի կողմից Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի ճանաչման դատապարտումը: Ավելին, երեկ ֆրանսիական արտգործնախարարությունը արդեն իսկ հայտարարել է Եվրամիության երկրների՝ Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ կիրառելու մտադրության մասին: Հիշեցնենք, որ Ռուսաստանի հանդեպ պատժամիջոցներ կիրառելու առնչությամբ դեռեւս երեք օր առաջ ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը մեկնաբանել էր, որ Ռուսաստանն ինքնաբավ երկիր է եւ նման պատժամիջոցներից չի վախենում:

Մեկն դիտում, Ֆրանսիան պնդում է միջոցներ կիրառելու մտադրության իրականության մասին, ավելացնելով, որ ներկա դրությամբ հավաքված են Ռուսաստան-Վրաստան-Ֆրանսիա հրադադարի համաձայնության 6 կետերից միայն երկուսը, որ վերաբերում էին ռազմական ուժի կիրառումից հրաժարվելուն եւ ռազմական գործողությունների դադարեցմանը: Ըստ Ֆրանսիայի արտգործնախարար Բեռնար Կուշների, ներկա դրությամբ իրականացման փուլում է նաեւ համաձայնության երրորդ կետի կատարումը՝ մարդասիրական օգնության անցաս մուտքի առնչությամբ:

Երեկ Դուշանբեում՝ Շանհայի համագործակցության կազմակերպության ղեկավարների հանդիպմանը անդամ երկրները՝ Ռուսաստանը, Չինաստանը, Ղազախստանը, Ղրղզստանը, Տաջիկստանն ու Ուզբեկստանը աջակցություն են հայտնել Ռուսաստանի՝ Հարավային Օսիայում հակամարտության կարգավորման 6 սկզբունքների ընդունման մոսկովյան որոշմանը եւ նշյալ տարածաշրջանում խաղաղության ու համագործակցության օժանդակող Ռուսաստանի ակտիվ դերին:

Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւի հետ հանդիպմանը Ռուսաստանի նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւը հայտարարել է, որ Ռուսաստանը կատարել է Մեդվեդեւ-Սարկոզի համաձայնության իր մասը, մնում է հանձնել Վրաստանի ապառազմականացմանը:

ԱՆԱՀԻՏ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԵԽԽՎ բանաձեւերի կատարումը, սպասվող քաղաքական աշունն ու... Հովիկ Աբրահամյանը ԱԺ նախագահի դերում

Խորհրդարանական ուժերը տեսակետներ են ներկայացնում

Օգոստոսի 24-ին Ազգային ժողովի լրացուցիչ ընտրությունների 17-րդ ընտրատարածքում հաղթանակ տարած Հովիկ Աբրահամյանին Ազգային ժողովի նախագահի պաշտոնում նշանակելու, ընդհանուրապես խոսնակի փոփոխման հարցը պետք է որոշի Հայաստանի Հանրապետական կուսակցությունը: Երեկ այսպիսին էր ներկայացրեց հարցի պատասխանը «Ոսկեպար» ակումբում հյուրընկալված «Բարգավաճ Հայաստանի» ներկայացուցիչ Արամ Սաֆարյանը: Ասուլիսին մասնակցում էին նաեւ ՀՅԴ ներկայացուցիչ Արմեն Մինասյանն ու «Ժառանգության» ներկայացուցիչ Վարդան Խաչատրյանը՝ լրագրողներին ներկայացնելու առաջիկա եւ գալիք աշնան քաղաքական զարգացումների իրենց գնահատականը:

Ըստ Սաֆարյանի, երբ ՀՀԿ-ն որեւէ որոշում ընդունի եւ կոալիցիայի հետ համաձայնեցնելու անհրաժեշտություն ծագի, այդ հարցը կքննարկեն: Իսկ ներկա դրությամբ որոշումը ՀՀԿ քաղաքական ղեկավարությունից է կախված: Իր հերթին «Ժառանգություն» խմբակցության պատգամավոր Վարդան Խաչատրյանը նշեց, որ նման հարց խորհրդարանի օրակարգում առայժմ չկա, առավել եւս, որ, ըստ Խաչատրյանի, այդ «օդից վերցված որոշումը կայացնելը» նպատակահարմար չէ ներկա պահին:

Ընդհանուրապես քաղաքական զարգացումների համատեքստում, Արամ Սաֆարյանի կարծիքով, ԵԽԽՎ բանաձեւերի պահանջներով Հայաստանի քաղաքական կյանքում հաստատված օրակարգն աշնանը կպահպանվի, սակայն Հարավային Օսիայում տեղի ունեցած իրադարձությունների համատեքստում նոր իրողությունների պատճառով մեծացվող մեկ շեշտումով: Այդուհանդերձ, շատ կարեւորներ, գործողություններ, ըստ Արամ Սաֆարյանի, ներքին քաղաքական կյանքում կթելադրվեն հենց տարածաշրջանային նոր իրավիճակով:

Վարդան Խաչատրյանը գտնում է, որ ի տարբերություն նախորդ ամառների, ընթացիկ ամառը Հայաստանում արձակուրդային չէր, լարված էր, որ աշնանն անպայման կալինի՝ լարված ամառն հանգուցալուծման կամ զարգացման տեսքով: Արմեն Մինասյանի գնահատականն անցած ամռան ու եկող աշնան առնչությամբ կարճ էր, թեժ եւ սուր:

Սեպտեմբերին ԵԽԽՎ մոնիթորինգի հանձնաժողովում մարտի 1-ի իրադարձությունների կապակցությամբ Հայաստանի մասին զեկույցի ներկայացման առումով, ըստ Արամ Սաֆարյանի, ժամանակը շատ կարճ էր, որպեսզի Հայաստանը կատարեր ԵԽԽՎ 1609 եւ 1620 բանաձեւերի պահանջները: ՀՅԴ ներկայացուցիչ Արմեն Մինասյանի խոսքերով, մարտի 1-ի հանձնաժողովի անդամների առնվազն մեծ մասն իրոք ցանկանում է հետամուտ լինել դեպքերի անաչառ բացահայտմանը:

Ըստ Մինասյանի, ամենից կարեւորը զոհերի մահվան հանգամանքների պարզումն է, ընդ որում, միանշանակ է, որ ներում չի կարող լինել այն մարդկանց, որոնց գործողությունները հանգեցրել են զոհերի: Իսկ ԵԽԽՎ բանաձեւերի պահանջների առումով, Մինասյանը գտնում է, որ հաշվի առնելով նաեւ տարածաշրջանային նոր իրողությունները եւ Հայաստանի հանդարտության ու լավատեսության հեռանկար բովանդակության կարեւորությունը՝ ԵԽԽՎ-ն սեպտեմբերին իշխանության կատարածը կարող է գնահատել ողջամտորեն: Արմեն Մինասյանի խոսքով, ահագին բան արվել է ու դեռ ահագին էլ անելիք կա:

Ըստ Վարդան Խաչատրյանի, Հայաստանում բացակայում է հիմնարար կայունության երեք կարեւոր բաղադրիչ՝ լեգիտիմ իշխանություն, արդյունավետ աշխատող կառավարություն եւ նվաճումների ինստիտուցիոնալացում, ու քանի դեռ չկան այդ երեք բաղադրիչները, լարվածությունը երկրում չի վերանալու: Իսկ ԵԽԽՎ սեպտեմբերյան նստաշրջանի մասով, Խաչատրյանի մոտեցմամբ, Հայաստանը կրկին ներկայանալու է ոչ ժողովրդավար տեսքով, քանի որ թե՛ քաղբանտարկյալների ազատ արձակման, թե՛ նաեւ մարտի 1-ի իրադարձությունների վստահելի բացահայտման առումով չկա որեւէ առաջընթաց:

Լրագրողների հարցին, թե արդյոք նպատակահարմար է, որ Հայաստանի խորհրդարանը, նկատի ունենալով Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչումը Ռուսաստանի կողմից, ձեռնամուխ լինի Ղարաբաղի ճանաչման խնդրին, Վարդան Խաչատրյանը պատասխանեց, որ Հայաստանը պետք է զգուշավորություն ցուցաբերի այդ հարցում, քանի որ, ինչպես նկատելի է բավական լուրջ աղբյուրներից ստացված տեղեկատվությունից, Ռուսաստանին սպառնում է միջազգային մեկուսացում: Ըստ Վարդան Խաչատրյանի, առանց ինչ-որ այլ կլինեն, եթե, օրինակ, Հայաստանի խորհրդարանն ավելի շուտ ճանաչեր Ղարաբաղի անկախությունը:

ԲՀԿ անդամ Արամ Սաֆարյանի ներկայացմամբ, արժե անդրադառնալ խնդրին, սակայն գուցե ոչ լիագումար նիստով՝ անդրադառնալով ճանաչման հնարավորությանն ընդհանրապես, ոչ թե այս պահին բուն ճանաչմանը: Հայաստանը, ըստ Սաֆարյանի, պետք է Մինսկի խմբի դիվանագիտական խողովակներով փորձի հասնել Ադրբեջանի կողմից չհարձակման փաստաթղթի ստորագրմանը, այլապես Հայաստանն իրավունք կունենա ակտիվացնելու անվտանգության համար անհրաժեշտ միջոցառումները:

Ադրբեջանին այդօրինակ փաստաթուղթ պարտադրելուն կողմ է նաեւ ՀՅԴ խմբակցության ներկայացուցիչ Արմեն Մինասյանը: Իսկ ընդհանուրապես, Մինասյանը գտնում է, որ Հայաստանը նոր իրավիճակից ելնելով պետք է շեշտումներ մտցնի իր ազգային անվտանգության ռազմավարության մեջ եւ անի քայլեր, որոնք թույլ կտան մեր բարեկամ երկրների հետ չբշնամանալով, ի վերջո հասնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ժողովրդի ինքնորոշման իրավունքի միջազգային ճանաչմանը:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Հ. Շահինյանը վստահեցնում է, որ Արաբկիրում ընտրակաշառքներ չեն բաժանվելու

Օգոստոսի 21-ին պաշտոնապես մեկնարկեց սեպտեմբերի 7-ին կայանալիք Արաբկիրի համայնքապետի ընտրությունների քարոզարշավը: Եվ առաջին հանդիպումը, որն ունեցել է գործող համայնքապետ, ՀՀԿ խորհրդի անդամ, Արաբկիրի ՀՀԿ տարածքային կառույցի ղեկավար, Արաբկիրի համայնքապետի թեկնածու Հովհաննես Շահինյանը, համայնքի մտավորականության հետ էր:

Շահինյանի երեկվա հանդիպումը էլ տեղի ունեցավ «Իրավունք de fakto» ակումբում, այս անգամ արդեն լրագրողների հետ: Առաջնորդվելով «Մենք խոսում ենք փաստերով: Մենք գործում ենք ծրագրերով» կարգախոսով, Շահինյանը վստահեցնում է, որ 2009-ին պետք է ավարտին հասցվեն Արաբկիր համայնքի արտաքին լուսավորությունը, միջբակային հատվածների լուսավորությունը:

Արաբկիրի գործող թաղապետն ընտրություններում իրեն մրցակից է համարում ընդդիմության ներկայացուցչին եւ հավելում, որ պայքարը պետք է ընթանա ծրագրային սկզբունքներով: Նա վստահեցնում է նաեւ, որ ջանք ու եռանդ չի խնայելու, որպեսզի համայնքում տեղի ունեցող ընտրական հերթական գործընթացը համապատասխանի ընտրական օրենսգրքի դրույթներին եւ հավելում, որ ընտրակաշառքներ չի բաժանել եւ չի էլ բաժանելու:

Ինչ վերաբերում է ընդդիմության ներկայացուցիչ Զոյա Թադեւոսյանի այն մեղադրանքներին, թե բաժանվում է ընտրակաշառք, եւ լրագրողների հարցին, թե ինքը որպես գործող թաղապետ ինչ է անում դրա դեմ պայքարի համար, Հովհաննես Շահինյանը ասաց, որ դրա դեմ առաջին հերթին ինքն է պայքարում՝ ընտրակաշառք չբաժանելով, իսկ եթե Զոյա Թադեւոսյանն ունի տեղեկություն եւ փաստեր, որ թեկնածուներից որեւէ մեկը ընտրակաշառք է բաժանում, դրանք պետք է ոչ թե գործող թաղապետին, այլ իրավապահներին հանձնվեն:

Իսկ շրջանառվող լուրերի վերաբերյալ, թե թաղապետը ավագանու որոշմամբ, թաղապետարանի վրա է դրել անապահով բնակիչների գույքահարկի եւ հողի հարկի մարման հոգսը, փաստացի զբաղվելով քողարկված ընտրակաշառքով, Շահինյանն ասաց, թե դրանք իրականությանը չհամապատասխանող տեղեկություններ են, իսկ իրականությունն այն է, որ համայնքի ավագանին ընդամենը որոշել է ներել անապահով բնակչության վաղեմության ժամկետ ունեցող պարտքը, որը ոչ թե վերաբերում է գույքահարկին կամ հողի հարկին, այլ մինչեւ համատիրությունների ձեւավորումը ԲԸՏ-ների համար ունեցած սպասարկման վարձին. «Դրանք օրենքով ամրագրված գործընթացներ են: 2000-01-ը ԲԸՏ-ները ունեցել են սպասարկման վարձավճարների պարտքեր: Արաբկիր համայնքի ավագանին մինչեւ համատիրությունների ձեւավորվելը ներել է. այդ պարտքն արդեն իսկ օրենքով վաղեմության ժամկետ է ունեցել եւ որեւիցե վարչական մարմին իրավունք չուներ գումարները հավաքելու»:

Հարցերից մեկն էլ վերաբերում էր իշխանական «դարպո» կոչվածին: Ըստ Շահինյանի, այսօր դրանց ժամկետն անցել է եւ որեւէ մեկին նման գուցում չի տրվում: Իսկ թե ինչու ՀՀԿ-ն չկայացրեց նրան պաշտոնապես սատարելու որոշում, իսկ Շահինյանի մրցակից, գործարար Ալբերտ Երիցյանն էլ տարածում է տեղեկություն, թե իրականում ՀՀԿ-ն իրեն է սպել ընտրության «դարպո», Շահինյանը նկատեց, որ ՀՀԿ-ն զերծ է «դարպոներից» եւ ընտրության մասնակիցներից ընդամենը պահանջում է, որպեսզի ամեն մեկն իր չափով պատասխանատու լինի ընտրության օրինականության համար:

130000 բնակչություն ունեցող Արաբկիր համայնքի խնդիրները թվարկելով՝ նշեց նաեւ առաջնահերթությունը: Հ. Շահինյանը տեղեկացրեց, որ չորեքշաբթի օրը համայնքն կստանա՝ 10 փոշեկուլ մեքենաներ (ըստ Շահինյանի, բացի նեղությունից հարկավոր են եւս 120 մասնագիտական մեքենաներ) եւ այլեւս հավաքարարները չեն երեւա Արաբկիրի փողոցներում: Շուտով Արաբկիրը դառնալու է առաջին համայնքներից մեկը, որ ունենալու է [illegible], ստեղծելու է աղբավերամշակման գործարան:

«Մայրաքաղաքի թիվ մեկ խնդիրը բնակֆոնդի պահպանումն է: Եթե այսօր չփրկենք բնակֆոնդը, երեխաները վաղն ապրելու են [illegible] եւ վրաններում», իր մտահոգությունն է հայտնում Արաբկիրի թաղապետն ու հավելում, որ 15 մլրդ դրամ է հարկավոր, որպեսզի Արաբկիր համայնքի 50 եւ ավելի տարին անցած շենքերի վրա շինարարական, տեխնիկական աշխատանքներ տարվեն:

ՆԱԻՐԻ ՄՈԿՈՅԱՆ

Բարձրաձայնելու ժամը սպասվածից երեւի շուտ գա

1-ին էջից

Նաեւ մտահոգություն է ինչում՝ հանկարծ Հայաստանի սխալ դիրքորոշումից նեղացած Վրաստանը լիով չփակի՝ կենսական ուղիները, նոր պայթեցումներ չլինեն Հայաստան տանող երկաթուղային ճանապարհներին... Հայաստանի այսօրվա հավասարակշիռ պահվածքից անկախ դա հիմա էլ մասամբ տեղի է ունե- [illegible]

...ունակ՝ հանգարտեցնել: Խնդիրը ոչ միայն միջնորդների գործունեության արդյունավետության, այլեւ, առհասարակ, դրա նպատակահարմարության մեջ է: Ադրբեջանի քաղաքագետները կասկածանքով են նայում 16-ամյա միջնորդական առաքելության հեռանկարին: Գուցե ադրբեջանցիների տեսանկյունից Մինսկի խումբը [illegible]

...կապից հետո Ռուսաստանը աչք կտնկի Մոլդովայի ու Ուկրաինայի վրա՝ ի դեմս Մերձդնեստրի եւ Ղրիմի: Ինչպես ասում են՝ ախորժակը ուտելիս է վախենում: Մինչդեռ Ռուսաստանը հավաստիացնում է, որ ավելի հեռուն գնացող մտադրություններ չունի, եւ երեւի թե հավատ պետք է ընծայել իր հավաստիացմանը, եթե նույն Եվրո- [illegible]

...մնում տարածաշրջանում ստեղծված կացության մտահոգությունը, ԼՂՀ նախագահի մոտ տեղի է ունեցել անվտանգության խնդիրներին նվիրված երկու խորհրդակցություն: Իսկ երեկ Բակո Սահակյանը շնորհավորանքի ուղերձներ է հղել Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի նախագահներին, որոնցում [illegible]

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԸ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր / հեռ 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենյակ / հեռ 581841
Համակարգչային ծառայություն / հեռ 582483
/ հեռ 529353
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone 374 10 521635

«Ամենապրիմիտիվ պրովոկացիա, որի նպատակը պետությունը թուլացնելն էր»

Այսպես գնահատեց ընդդիմության գործելակերպը Տիգրան Սարգսյանը վերջին շաբաթների արտակարգ իրավիճակի ընթացքում

Մինչ օրակարգի հարցերին անցնելը, երեկ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը նախ անդրադարձավ Վրաստանի Գորի քաղաքի մոտ պայթեցված կամրջի հետեւանքով ստեղծված իրավիճակին: Նա տեղեկացրեց, որ այլընտրանքային կամուրջն արդեն գործում է, ապրանքները մեծ քանակությամբ ներմուծվում են Վրաստանի տարածքից, ինչի շնորհիվ վերջին օրերին նկատվող լարվածությունն աստիճանաբար կթուլանա: Վարչապետը միաժամանակ շնորհակալություն հայտնեց վերջին երեք շաբաթների ընթացքում կառավարության օպերատիվ շտաբի հետ համագործակցող մասնավոր հատվածի ներկայացուցիչներին՝ գործարարներին, բեռնատարների վարորդներին, ինչպես նաեւ իրավիճակը «օպերատիվ եւ օբյեկտիվ» զանգվածային լրատվության միջոցներին, «ինչի արդյունքում հասարակությունում մենք կարողացանք պահպանել կայունություն եւ ստեղծված իրավիճակի ըմբռնում»:

Սակայն, միեւնույն ժամանակ, Տիգրան Սարգսյանը նշեց, որ «կային լրատվամիջոցներ, այդ թվում եւ արտասահմանյան, որոնք, չգիտեմ ինչու, վերջին օրերի ընթացքում կարծես դուրս էին գալիս՝ ապացուցելու, որ մենք ունենք լուրջ պրոբլեմներ, որ մեզ սպասում են ցնցումներ, որ գները պետք է անդադար բարձրանան եւ այլն»: Այդպիսի տրամադրություններ ստեղծելու նրանց ջանքերը վարչապետը որակեց որպես «ամենապրիմիտիվ պրովոկացիա, որի նպատակը ոչ թե հեղինակություններին թուլացնելն է, այլ մեր պետությունը թուլացնելը»: Նա նաեւ անդրադարձավ ընդդիմության փորձերին՝ այս իրավիճակում քաղաքական դիվիդենտներ շահել՝ համեմատություններ անցկացնելով անցյալի հետ: Տիգրան Սարգսյանը նշեց, որ այդ փորձերն «ուղղակի ժպիտ են առաջացնում, երբ հիշում ենք, թե ինչպես էին իրենք արտակարգ իրավիճակներում կառավարում մեր երկիրը»: Վարչապետը առաջարկեց համեմատություններ անել, թե ինչպիսին էր ընդդիմության կեցվածքը Վրաստանում, Ադրբեջանում, Ռուսաստանում եւ ԱՄՆ-ում եւ ինչպիսին՝ Հայաստանում:

Երբ երեք շաբաթ պատերազմական գործողություններ են մղվում հարեւան Վրաստանում, որտեղով կատարվում է Հայաստանի արտաքին առեւտրաշրջանառության 70 տոկոսը, ըստ վարչապետի, այդ ընթացքում մեր հասարակությունը ցնցումներ չի զգացել եւ մեր քաղաքացու բնականոն կենցաղը չի խաթարվել: «Մենք կարողացել ենք մեզ հետ պահպանել այս կայունությունը եւ առաջին հերթին՝ շնորհիվ մեր հասարակության աջակցության, ինչի համար ես բոլորին ուզում եմ շնորհակալություն հայտնել, որովհետեւ մենք զգում էինք նրանց մեր կողքին», ասաց Տիգրան Սարգսյանը, ավելացնելով, որ արտակարգ իրավիճակներում պետք է միավորվենք, իսկ որեւէ սադրիչ գործողություն պետք է դատապարտվի, առաջին հերթին՝ հասարակության կողմից:

Ա. Մ.

Դպրոցներն ու բուհերը չպետք է քաղաքականացվեն

Երրորդ խնդիրը, որին երեկ անդրադարձավ Տիգրան Սարգսյանը, առնչվում էր սեպտեմբերի 1-ին: Նա վերահաստատեց իր այն մոտեցումը, որ համար մեկ ռեսուրսը մեր ինտելեկտուալ կարողություններն են, եւ «չսովորելն այսօր պետք է դիտարկվի ազգային դավաճանության նման մի երեւույթ, որովհետեւ չսովորելով մենք փոշիացնում ենք մեր ազգի պոտենցիալը, կորցնում ենք մեր ազգի ապագան»: Ըստ վարչապետի, այս մոտեցումը պետք է սերմանվի դպրոցից սկսած: Նա կրթության եւ գիտության նախարարությունից պահանջեց բարձրացնել պահանջները ուսուցիչների, ինչպես նաեւ համալսարանում դասավանդող դասախոսների նկատմամբ:

«Վերջին շրջանում նկատվում է, որ փորձ է կատարվում քաղաքական կրքերը տեղափոխել դպրոց եւ բուհական համակարգ, ինչն անընդունելի է մեզ համար, անընդունելի եւ դատապարտելի: Մենք չպետք է թույլ տանք, որ ուսուցիչները եւ դասախոսները իրենց հատկացված ժամերը դասախոսություն կարդալու, ուսուցման գործընթաց կազմակերպելու փոխարեն, օգտագործեն քաղաքական քարոզի համար», շարունակեց Տիգրան Սարգսյանը: Նա պահանջեց համապատասխան մարմիններից, կրթական հաստատություններում, «Կրթության մասին» օրենքով նախատեսված կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջներից դուրս իրականացվող գործունեության դեպքում գործադրել օրենքով նախատեսված անհրաժեշտ միջոցներ, բացառել քաղաքական կազմակերպությունների գործունեությունը բարձրագույն եւ հետբուհական կրթության համակարգում, եւ օրենքի այդ պահանջների պահպանման պատասխանատվությունը ներառել կրթության բնագավառի աշխատողների հետ կնքվող աշխատանքային պայմանագրերում: Այս պահանջները պատշաճ չկատարելու դեպքում պայմանագրերը կլուծարվեն: «Այնինչ, այն դասախոսները եւ ուսուցիչները, ովքեր կփորձեն խախտել այս կանոնները, անհապաղ կհեռացվեն աշխատանքից: Մենք լինելու ենք խստապահանջ եւ իրականացնելու ենք պատշաճ վերահսկողություն, որպեսզի դպրոցները եւ բուհերը չքաղաքականացվեն», իր ելույթը եզրափակեց վարչապետը:

Նոր՝ թանկարժեք սարքավորումներ հաշմանդամների համար

Հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության 2009 թվականի ծրագիրը եւ միջոցառումների ցանկը, որոնք հաստատեց կառավարությունը, երեկ ներկայացրեց աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարար Արսեն Համբարձումյանը: Նա նշեց, որ 70 միջոցառումներ իրականացվելու են հիմնականում պետական բյուջեի միջոցներով: Դրանցից նա թվարկեց մի քանիսը, որոնք նորություն են լինելու եկող տարի: Մասնավորապես, 2009-ին պետական միջոցների հաշվին ձեռք են բերվելու ձայնաստեղծ սարքեր եւ այլ [illegible], որոնք թանկարժեք սարքավորումներ են:

Տեսողական խնդիրներ ունեցող հաշմանդամների համար իրականացվելու է համակարգչային ուսուցման ծրագիր, իսկ նման խնդիրներ ունեցող գիտնականներին եւ ուսանողներին տրվելու է համակարգչային տեխնիկա:

Գյումրիում սկսվել է հաշմանդամների մասնագիտական վերականգնման կենտրոնի կառուցումը, որը եկող տարի կավարտվի: Բացի այդ, արդեն հիմա իրականացվում են հաշմանդամների մասնագիտական վերապատրաստման ծրագրեր: Միաժամանակ խրախուսվում են այն գործատուները, որոնք հաշմանդամների են աշխատանքի ընդունում: Նրանց տրվում է փոխհատուցում նվազագույն աշխատավարձի չափով:

Աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարը նշեց, որ Հայաստանում կան շուրջ 160 հազար 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ կարգի հաշմանդամներ: Դա կազմում է բնակչության շուրջ 5 տոկոսը: Այս ցուցանիշը ԱՊՀ երկրներում փոքրագույններից է: Նման ցուցանիշ ունի նաեւ Բելառուսը, իսկ Ռուսաստանում, Վրաստանում եւ Ադրբեջանում այդ ցուցանիշը կազմում է 7-8 տոկոս:

Կեղծ տեղեկանքներ ընտանեկան նպաստի համակարգում ընդգրկվելու համար

Ընտանեկան նպաստների համակարգում կոռուպցիային առնչվող հարցին պատասխանելով, Արսեն Համբարձումյանը նախ տեղեկացրեց, որ այս համակարգում այժմ ընդգրկված է 116 հազար ընտանիք եւ որ այդ համակարգը տեղական ինքնակառավարման մարմինների հսկողության ներքո է: Նախարարությունը միայն կոորդինացնում է աշխատանքները: Տեղեկանքները, որոնց հիման վրա ընդգրկվում են ընտանեկան նպաստի համակարգում, նույնպես տալիս են տեղական ինքնակառավարման (համայնքապետարաններ) կամ տարածքային կառավարման (մարզպետարանները) մարմինները: Շատ հաճախ այդ տեղեկանքները կեղծ են լինում: Նախարարը փաստեց, որ իրենց հայտնի են դարձել դեպքեր, երբ ընտանեկան նպաստների համակարգում ընդգրկվել են համայնքապետի կամ մարզպետարանի աշխատողների ազգականները: Այդ «խայտառակ երեւույթին» վերջ տալու համար նախարարությունը համադրելու է տարբեր գերատեսչությունների՝ ոստիկանության, կադաստրի, հարկայինի, [illegible] տեղեկատվական բազաները: Ընդամենը երկու տեղեկատվական բազաների համադրումն արդեն իսկ ցույց է տվել, որ 126 հազար ընտանիքից 20 հազարում կեղծ տեղեկություններ են ներկայացվել աշխատանք չունենալու կամ աշխատավարձի չափի վերաբերյալ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ներկրվող ապրանքների սերտիֆիկացումը կվերացվի

Էկոնոմիկայի նախարար Ներսես Երիցյանը երեկ անդրադարձավ ներկրվող ապրանքների պարտադիր սերտիֆիկացման մասին մի քանի տարի առաջ ընդունված որոշման փոփոխությանը: Նա նշեց, որ սերտիֆիկացման ենթակա ցանկը կկրճատվի շուրջ 60-70 տոկոսով, եւ այնտեղ կմնան միայն սննդամթերքն ու մանկական ապրանքները: Հետագայում դա եւս կվերանա, քանի որ կան տեխնիկական կանոնակարգեր, որոնցով դրված են սննդի անվտանգության պահանջները: Ներկրման ժամանակ, ըստ նախարարի, շեշտը պետք է դրվի ռիսկային ապրանքների ստուգման վրա:

Ա. Մ.

«Ռենկոն» կկառուցի նոր հեծանվահրապարակ եւ ավտոկայանատեղի

Կառավարության որոշմամբ երեկ Գրիգոր Լուսավորչի 4 հասցեով 1,3881 հա հողամասը եւ դրանում տեղակայված 9018,6 քմ. մակերեսով շենքը եւ 615,6 քմ մակերեսով շինությունները նվիրաբերվեցին Երեւանի քաղաքապետարանին՝ Երեւան քաղաքի փոքր կենտրոնը տրանսպորտային միջոցների կայանումից ազատելու եւ ստացիոնար կայանատեղեր ապահովելու, ինչպես նաեւ ավտոկայանատեղի եւ նոր հեծանվահրապարակ կառուցելու նպատակով: Ընդունվեց նաեւ իտալական «Ռենկո» կազմակերպության առաջարկությունը՝ Երեւան քաղաքում նոր հեծանվահրապարակ եւ Ազատության հրապարակում ստորգետնյա ավտոկայանատեղի կառուցելու ներդրումային ծրագրի վերաբերյալ:

Շիրակ. երեք ավագ դպրոց Գյումրիում, մեկը՝ Ախուրյանում

Արդեն մեկնարկող նոր ուսումնական տարում հանրապետության առայժմ մեկ տասնյակ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ կսկսեն գործել ավագ դպրոցի կարգավիճակով: Ինչպես այս մասին նշվեց մարզի օգոստոսյան մանկավարժական խորհրդակցությունում, այս առաջին՝ փորձնական փուլում Շիրակում ավագ դպրոցի կրթական ծրագրեր կիրականացնեն Գյումրու 3-րդ, 45-րդ եւ 12-րդ դպրոցները՝ համապատասխանաբար հասարակագիտական եւ բնագիտական, ֆիզիկամաթեմատիկական եւ քիմիա-կենսաբանական, կիրառական արվեստների հոսքերով, ինչպես նաեւ հարեւան Ախուրյանի Ն. Աղբալյանի անվան վարժարանը՝ հումանիտար, բնագիտական եւ տնտեսագիտական հոսքերով:

Նախատեսվում է, որ Գյումրու նշված ավագ դպրոցներից վերջին երկուսը լինելու են մարզային նշանակության, դրանցում այլ բնակավայրերից ընդգրկված աշակերտներն ապահովվելու են հանրակացարանով եւ սննդով: Սրա հետ մեկտեղ փորձնական ծրագրի արդյունքով մարզի 5 միջնակարգ կրթօջախներ՝ Գյումրու 5-րդ, 9-րդ, 25-րդ, Ախուրյանի 1-ին եւ 2-րդ դպրոցները, վերակազմավորվելու եւ վերանվանվելու են հիմնական, այսինքն առաջվա ութամյա, այժմ իննամյա դպրոցների: (Թե ինչ չափանիշներով եւ ում կողմից են այս դպրոցներն ընտրվել, որքանո՞վ է հաշվի առնվել կամ հաշվի չի առնվել դպրոցների հանրույթների, հասարակության, համայնքի կարծիքը, ինչ է արվել ու արվում տվյալ կրթօջախների մանկավարժական կադրերի, բարձր դասարանների աշակերտների համար այդ «անցումը» պակաս ցավոտ դարձնելու նպատակով՝ այդ մասին մարզային խորհրդակցությունում ոչինչ չխոսվեց: Ցավոք, բավարար չներկայացվեց ու չլուսաբանվեց նաեւ այն հարցը, թե որոշված ավագ դպրոցները շենքերի, ուսումնանյութական բազայի, նոր ծրագրերի, դասագրքերի, մանկավարժական եւ աշակերտական համակազմերի առումներով որքանով են պատրաստ նոր կարգավիճակով գործելուն, այստեղ ինչ լուծելիք խնդիրներ են մնում:)

Շիրակի մարզում գործում են 170 պետական եւ 3 ոչ պետական հանրակրթական դպրոցներ, 4 արհեստագործական ուսումնարաններ, նոր ուսումնական տարվանից կգործի նաեւ Ամասիայում ստեղծված, ԿԳ նախարարության ենթակայության արհեստագործական ուսումնարանը: Դպրոցների եւ ուսումնարանների սովորողների ընդհանուր թիվը 43,85 հազար է, որը կազմում է մարզի ամբողջ բնակչության 17 տոկոսը: Վերջին տարիներին շատ գործ է արվել կրթօջախների շենքային եւ տեխնիկական պայմանների բարելավման ուղղությամբ, եւ այս աշխատանքները շարունակվում են: Մարզում առայժմ մնում են 9 դպրոցներ, որոնք ունեն ոչ բավարար շենքային պայմաններ: Դրանց մի մասում եւս արդեն շինարարական աշխատանքները սկսվել են: Իսկ ահա մարզադահլիճների առումով ընդհանուր վիճակն առայժմ անբավարար է. դպրոցների կեսից ավելին կամ մարզադահլիճ չունեն (70 դպրոց), կամ ունեն հիմնանորոգման ենթակա մարզադահլիճներ (30 դպրոց): Շիրակի խստաշունչ կլիմայի պայմաններում խնդիրներ քիչ չեն նաեւ դպրոցների ջեռուցման հարցում. նրանցից ավելի քան 100-ը ջեռուցվում են էլեկտրաէներգիայով սնվող կամ հեղուկ վառելանյութի վառարաններով կազմակերպվող ջեռուցման հույսին:

Ուսումնական բազայի հետ կապված՝ մարզի հանրակրթության ոլորտի պատասխանատուները մասնավորապես հպարտությամբ նշում են, որ այստեղ յուրաքանչյուր 46 աշակերտին 1 համակարգիչ է հասնում: Դա, ըստ նրանց, հանրապետությունում ամենաբարձր ցուցանիշն է եւ համընկնում է աշխարհի զարգացած կրթական համակարգ ունեցող երկրների համապատասխան մակարդակին: Իհարկե՝ կարեւորը համակարգիչների քանակ ունենալը չէ, այլ այն, թե դրանք որքան են հասու աշակերտներին ու ինչ չափով են ծառայում նպատակին:

[illegible]

Այսօր

- 10.50-Ծովակալ Իսակովի 9 հասցեում տեղի կունենա ծանրամարտային [illegible] Օհանյանի հանդիպումը լրագրողների հետ:
- 11.30-Գրողների միությունում տեղի կունենա լիբանանցի հայտնի գրող Ջբրան Խալիլ Ջբրանի «Մարգարե» գրքի շնորհանդեսը:
- 12.00-«Հայացք» ակումբի հյուրն է ԱԺ պատգամավոր, ՕԵԿ անդամ Հովհաննես Մարգարյանը:
- 12.00-«Տեսակետ» ակումբի հյուրն է ԱԼՄ հոլդինգի նախագահ Տիգրան Կարապետյանը:
- 13.00-«Հայացք» ակումբի հյուրն է ԱԺ փոխնախագահ Հրայր Կարապետյանը:
- 13.00-«Տեսակետ» ակումբի հյուրն է «Հանրապետություն» կուսակցության խորհրդի անդամ Սուրեն Սուրենյանցը:

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի հարցազրույցը թուրքական «Ռադիկալ» օրաթերթին

1-ին էջից

- Անկարայում որոշակի մտավախություններ կան վերոհիշյալ հրավերի հետ կապված՝ ինչպես օրինակ՝ սահմանային խնդիրները եւ այն, թե ինչպես կդիմավորեն նախագահ Գյուլին Երեւանում: Դուք կիսո՞ւմ եք այդ մտահոգությունները:

- Որեւէ մտավախություն կազմակերպչական հարցերի հետ կապված չի կարող լինել: Եթե մենք պետության նախագահին ենք հրավիրել, ապա նախագահ Գյուլին այդ կարգի այցելություններին պատշաճ մակարդակով ընդունելու համար կիրականացվեն բոլոր միջոցառումները:

- Ես հանդիպեցի Դաշնակցություն կուսակցության հետ եւ նրանք դեմ են Ձեր հրավերին: Ասում են, որ Երեւան ժամանելու դեպքում Գյուլին իրենց ձայնը լսել տալու համար անելու են հնարավոր ամեն ինչ:

- Կարծում եմ, որ իրենց ձայնը բարձրացնելու համար ավելի միջոցառումները դուրս չեն գա նման կարգի պաշտոնական այցերի համար ընդունելի վերաբերմունքի շրջանակներից: Ոչ քաղաքական վերաբերմունք ցուցաբերողները Գյուլից առաջ դա արած կլինեն Հայաստանի եւ իմ դեմ, որովհետեւ հրավիրողը ես եմ:

- Ի՞նչ եք կարծում Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ էներգետիկայի եւ հաղորդակցության բնագավառում իրականացվող տարածաշրջանային նախագծերի վերաբերյալ, որոնք տարածաշրջանում խաղաղության եւ կայունության պարագայում, կարող են բարգավաճում բերել: Կցանկանա՞ք արդյոք Հայաստանը միանալ այդ ծրագրերին: Դուք մտածո՞ւմ եք, որ մի օր Թուրքիայում այնպես կհյուրընկալվեք, ինչպես հյուրընկալվում են Ադրբեջանի եւ Վրաստանի ղեկավարները, եւ Թուրքիայի ղեկավարները առանց երկմտելու կընդունեն Երեւանից ստացված հրավերը:

- Գիտեք, մինչ այժմ իրականացված տարածաշրջանային ծրագրերից երկու դաս եմ քաղել: Առաջին, եթե տարածաշրջանի բոլոր երկրները չեն ներգրավվում կամ դրանցից մեկը բացառվում է, դա նոր բաժանարար գծեր է առաջացնում: Երկրորդ, երբ այդ ծրագրերում քաղաքական նկատառումները գերակայում են տնտեսականին, այդ ծրագրերը անհրաժեշտ հաջողություն չեն ունենում: Դա նման է այն բանին, երբ կառքը ձիու առջեւի մասից է կապվում:

- Ո՞ր ծրագրի մասին եք խոսում:

- Օրինակ, Բաքու-Թբիլիսի-Կարս երկաթգիծը... Չէ՞ որ նման երկաթգիծ կա: Շատ քիչ ծախսերով այն կարելի է դարձնել շահագործելի: Շատ միջոցներ են ծախսվում Հայաստանին դուրս թողնելու համար: Նախկինում Հայաստանի ղեկավարներն այցելել են Թուրքիա: Ես էլ տարբեր պաշտոններում այցելել եմ Թուրքիա: Հավելեմ նաեւ, հարեւանների փոխայցելությունները նորմալ երեւույթ են, եւ դա չպետք է ընկալվի որպես հակառակ կողմին արված սիրալիրություն: Մեր քայլերն ուղղված են դրան:

- Բաքու-Թբիլիսի-Կարս երկաթգծի շինարարության մեկնարկի ժամանակ, նախագահներ Ալիեւի եւ Սաակաշվիլու ներկայությամբ, Աբդուլլահ Գյուլն ասաց, որ Հայաստանը կարող է մասնակցել տարածաշրջանային ծրագրերին, եթե հարգի միջազգային իրավունքը: Ըստ Ձեզ, նա ակնարկում էր 1921 թ. Կարսի պայմանագրով հաստատված առկա սահմա՞նը:

- Կարծում եմ, եթե Գյուլին հարցնեք, ինքն ավելի հստակ կպատասխանի: Միայն կարող եմ ասել, որ Հայաստանը կողմ է ՄԱԿ-ի կանոնադրությանը եւ մի շարք այլ միջազգային պայմանագրերի, հարգում է իր միջազգային պարտավորությունները:

- Հարցս ավելի հստակ ձեւակերպեմ. Հայաստանում կան որոշ շրջանակներ, որոնք Թուրքիայի մի մասը Արեւմտյան Հայաստան անվանելով, Սեւրի պայմանագրին համապատասխան, հողային պահանջներ ունեն: Դուք ընդունո՞ւմ եք, որ դժվար է ամբողջական դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատել այն հարեւանների հետ, որոնք վիճարկում են Ձեր սահմանները: Ինչպիսի՞ն է Կարսի պայմանագրի օրինականության եւ ճանաչման մասին Ձեր տեսակետը՝ պաշտոնական դիրքորոշումը:

- Չեմ հիշում, որ որեւէ հայ պաշտոնյա արտահայտված լինի տարածքային պահանջների մասին: Բայց դա լսում եմ դիմացի կողմից: Կարծում եմ, որ ճիշտ չէ հիմք ընդունել առանձին հայտարարությունները: Եթե այդպես մոտենանք, Թուրքիայում անգամ կան այնպիսիք, ովքեր ասում են, որ Հայաստան անունով երկիր իրականում գոյություն չունի: Մենք չենք ուզում, որ Թուրքիայի հետ հարաբերություններում լինի որեւէ նախապայման: Արեւելյան-Արեւմտյան Հայաստան արտահայտության հետ կապված մտահոգություններ լսում եմ նաեւ թուրք պաշտոնյաներից, ինչն ինձ համար տարօրինակ է: Դրանք դեռեւս 19-րդ դարից օգտագործված աշխարհագրական եզրեր են: Անցյալից եկող այս արտահայտությունը մոռանալու եւ ջնջելու հարցում համառելը նույնն է, ինչ մերժել Սպարտայի, Ռուսական կայսրության, Օսմանյան կայսրության կամ պատմական շատ աշխարհագրական եզրերի գոյությունը: Եթե մեր պաշտոնական քաղաքականությունը դա լիներ, մեր անունը կլիներ ոչ թե Հայաստանի Հանրապետություն, այլ՝ Արեւելյան Հայաստանի Հանրապետություն: Որեւէ հայ պաշտոնյա նման բան չի պնդել: Դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման դեպքում այդ հարցերն ավելի հեշտությամբ կքննարկվեն: Ահա Ռուսաստանը սահմանային խնդիրներ ուներ կամ ունի Չինաստանի, Ճապոնիայի հետ, սակայն դա արգելք չի հանդիսանում դիվանագիտական հարաբերությունների համար:

- Գյուլին ուղարկած Ձեր հրավերից հետո Կովկասում տեղի ունեցան լուրջ զարգացումներ, ինչպես վրաց-ռուսական հակամարտությունը: Ի՞նչ կարծիքի եք Վրաստանից անջատվող Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի սատարելու Ռուսաստանի քաղաքականության վերաբերյալ:

- Իրականում տեղի ունեցան ողբերգական իրադարձություններ, եղան մարդկային զոհեր: Դա մեկ անգամ եւս ցույց տվեց, թե նման հարցերում ինչի կարող է հանգեցնել սպառազինությունների մրցավազքը: Մենք կողմ ենք նման հարցերը բանակցությունների միջոցով լուծելուն: Մենք կողմ ենք ժողովուրդների ազատ կամարտահայտության հիման վրա՝ ինքնորոշման իրավունքը հարգելուն: Ցավալի է, որ նկատվում է իրավիճակի սրում եւ դա մեզ դուր չի գալիս: Մենք հավատում ենք, որ Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Դ. Մեդվեդեւի եւ Եվրամիությունում նախագահող Ֆրանսիայի նախագահ Ն. Սարկոզիի համատեղ նախաձեռնած ծրագրի իրագործումը կբերի խաղաղություն եւ կայունություն: Մեզ համար շատ կարեւոր է խաղաղությունն ու կայունությունը: Ամեն ինչ մի կողմ՝ մեր առեւտրի ավելի քան 70%-ը կատարվում է Վրաստանի տարածքով:

- Վրաստանի երկաթգծի կամրջի պայթեցման հետեւանքով Երեւանում բենզինի հետ կապված դժվարություններ են առաջացել: Այդպե՞ս է:

- Ճիշտ է: Հույս ունենք, որ երկու օրում հարցը կլուծվի: Ակնհայտ է, որ տարածաշրջանի անկայունությունը Հայաստանի օգտին չէ: Դա ցույց է տալիս, որ մենք կայունության կարիք ունենք: Անկայունությունը երեք ամիս կամ երեք տարի ձգձգվելը էլ ավելի կավելացնի մեր խնդիրները:

- Ձեր արտաքին գործերի նախարար Էդվարդ Նալբանդյանն արդեն դրական է արձագանքել Թուրքիայի վարչապետ Թայիփ Էրդողանի՝ Կովկասյան կայունության եւ համագործակցության պլատֆորմի առաջարկին: Չե՞ք մանրամասնի այս հարցում Ձեր քաղաքականությունը:

- Հայաստանի արտաքին գործերի նախարար Էդվարդ Նալբանդյանը հայտնել է, որ դրական է վերաբերվում տարածաշրջանում կայունության եւ անվտանգության համար երկխոսության վերաբերյալ Էրդողանի խոսքերին: Կարծում եմ, որ մեր արտաքին գործերի նախարարը շատ ճիշտ քայլ է կատարել: Առաջարկն ստանալու դեպքում մանրամասն կքննարկենք եւ մեր դիրքորոշումը կհայտնենք:

- Կարծում եք, որ Լեռնային Ղարաբաղի հարցը, որը լուրջ խնդիր է Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի հետ Ձեր հարաբերություններում, կարո՞ղ է շուտով լուծվել: Կանխատեսո՞ւմ եք, որ Ադրբեջանի հետ համաձայնության գալը նոր մակարդակի կբարձրացնի քաղաքական եւ տնտեսական համագործակցությունը տարածաշրջանում:

- Ադրբեջանի նախագահ պարոն Ալիեւի հետ հունիսի 6-ին Սանկտ Պետերբուրգում մենք ունեցանք արդյունավետ հանդիպում: Երկու կողմերս էլ արտգործնախարարներին հանձնարարեցինք մադրիդյան սկզբունքների հիման վրա շարունակել աշխատանքները: Մինչ օրս երեք հանդիպում է տեղի ունեցել: Հուսով եմ, որ կարճ ժամանակահատվածում լուծում կգտնենք:

- Կարո՞ղ եք մոտավոր ժամկետ ասել:

- Մինչեւ Ադրբեջանում նախատեսվող նախագահական ընտրությունները այդ առումով որեւէ կանխատեսում անելը ճիշտ չի լինի: Ընտրություններից հետո կտեսնենք, թե ինչ զարգացումներ են տեղի ունենում:

- Դուք Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի իրավիճակը նմանեցնո՞ւմ եք Լեռնային Ղարաբաղի իրավիճակին: Հարցնում եմ, որովհետեւ ասացիք, որ պետք է հաշվի առնել ժողովուրդների ինքնորոշման իրավունքը:

- Բոլոր հակամարտություններն ունեն նմանություններ եւ տարբերություններ: Կարծում եմ, որ նմանությունների եւ տարբերությունների վրա կենտրոնանալու փոխարեն, պետք է մտածել դասեր քաղելու մասին: Տեսնում եմ, որ հարցը ռազմական եղանակով լուծելու շահարկումները հանգեցնում են անկանխատեսելի եւ վտանգավոր հետեւանքների: Կուզենայի իմանալ, թե նախքան հակամարտությունը քանի՞ հոգի էր կանխատեսել դրա արդյունքները: Պետք է շատ ուշադիր լինել:

- Դրսից թվում է, թե Թուրքիայի եւ Հայաստանի հարաբերությունները Ցեղասպանության խնդրի պատճառով գտնվում են փակուղում: Ճի՞շտ է այդ տպավորությունը: Դուք համարում եք, որ հայ-թուրքական հարաբերություններ չեն կարող առաջ շարժվել մինչեւ Թուրքիան չճանաչի 1915 թվականի ողբերգական իրադարձությունները որպես ցեղասպանություն: Դա նախապայմա՞ն է:

- Ողջ աշխարհում գոյություն չունի գեթ մեկ հայ, ով չհավատա Ցեղասպանության փաստին: Սակայն, Թուրքիայի հետ հարաբերությունների կարգավորման համար Ցեղասպանության ճանաչումը նախապայման չէ: Թերեւս դրա համար էլ ասում ենք, որ պատրաստ ենք Թուրքիայի հետ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատմանը՝ առանց որեւէ նախապայմանների:

- Ո՞րն է Ձեր դիրքորոշումը 1915 թ. դեպքերի ուսումնասիրման նպատակով պատմաբանների հանձնաժողով կազմավորելու վերաբերյալ: Հնարավոր համարո՞ւմ եք, որ երկու հանձնաժողովներ՝ մեկը պատմաբանների, մյուսը՝ հարաբերությունները կարգավորելուն միտված, կարող են գործել զուգահեռ:

- Կարծում եմ, որ այս հարցում նոր մոտեցման անհրաժեշտություն կա: Որովհետեւ, ես չեմ հիշում, որ մինչ այժմ միջպետական խնդիրները լուծելու համար ոչ պետական հանձնաժողով ստեղծված լինի: Ամենալավ լուծումը դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատումն է: Այդ կերպ կառավարությունների միջեւ ստեղծվելիք հանձնաժողովի շրջանակում կարող են ստեղծվել բազմաթիվ ենթահանձնաժողովներ եւ խմբեր: Ավելի վաղ ԱՄՆ-ում ստեղծվել էր նման մի հանձնաժողով: Արդյունքը տվե՞ց: Երկրորդ՝ ձեր ասած մասնագետների եւ փորձագետների համար նորմալ աշխատանքային պայմանների ստեղծումն անհրաժեշտ է: Դրա համար էլ բնականոն դիվանագիտական հարաբերությունների առկայությունը անհրաժեշտություն է: Դիվանագիտական հարաբերությունների առկայության կամ բացակայության պարագաներում իրականացվող աշխատանքները միանգամայն տարբեր կլինեն:

- Հավատո՞ւմ եք, որ Թուրքիայի եւ Հայաստանի միջեւ շարունակվող փակ դիվանագիտական հանդիպումները արդյունք կտան:

- Անկասկած, անհնար կլիներ իմ աջակցությունը, եթե չհավատայի, որ արդյունք կտա: Սակայն, մյուս կողմից հավատում եմ, որ հարաբերությունների ընթացքը ցույց է տալիս, որ մենք՝ երկու երկրների առաջնորդներս, հասել ենք որոշումների կայացման փուլին: Դրանք հեշտ որոշումներ չեն լինելու: Հայաստանի եւ Թուրքիայի ողջ հասարակությունը չէ, որ հավանություն կտա այդ որոշումներին: Բայց վստահ եմ, որ դրական որոշումներին կաջակցի հասարակությունների մեծ մասը: Դրանով ես նկատի ունեմ ոչ թե դիվանագետների ջանքերը, այլ՝ ընդհանուր մթնոլորտը: Գյուլի շնորհավորական ուղերձը, Էրդողանի խոսքերը, իմ կողմից Գյուլին ուղղված հրավերը, անգամ Ձեզ հետ այս հարցազրույցն այդ մթնոլորտի մի մասն են կազմում: Այս իմաստով էլ հավատում եմ, որ հասել ենք որոշումների ընդունման փուլին:

- Գյուլի Երեւան գալ-չգալը ինչպե՞ս կազդի այդ իրավիճակի վրա:

- Կարծում եմ, որ կարեւոր կլինի: Քանզի կարեւոր որոշումները հեշտությամբ չեն կայացվում: Կարեւոր են նաեւ անձնական հարաբերությունները: Հանրության առջեւ խոսելը եւ դիմացինիդ աչքերի մեջ նայելով խոսելը տարբեր բաներ են: Եթե չհավատայի այս այցի կարեւորությանը, Գյուլին չէի հրավիրի: Մենք հարեւաններ ենք: Պատմության մեջ դժվար ժամանակներ ենք ունեցել: Սակայն Հայաստանը պատրաստ է հարաբերությունների զարգացմանը եւ նույնն էլ ակնկալում ենք Թուրքիայից:

Օգոստոսի 7-ին վրացական զորքերի ներխուժումով սանձազերծված հարավօսական հնգօրյա պատերազմին հենց հաջորդ օրը միջամտեց Ռուսաստանը եւ դա ավարտվեց Վրաստանի խայտառակ պարտությամբ: Օգոստոսի 19-ին ՆԱՏՕ-ի երկրների արտգործնախարարները Մոսկվայից պահանջեցին ռազմական զորքը դուրս բերել Վրաստանից: Ի պատասխան՝ Ռուսաստանը ժամանակավորապես դադարեցրեց ռազմական գործակցությունը ՆԱՏՕ-ի հետ:

Օգոստոսի 25-ին, երբ ՌԴ նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւը կասկածի տակ էր դնում այդ գործակցության նպատակահարմարությունը, թե Ռուսաստանին հարկավոր չէ «պատրանքային գործընկերություն», իսկ ՆԱՏՕ-ի անդամ ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի եւ Լեհաստանի ռազմանավերը Վրաստանին մարդասիրական օգնություն ցուցաբերելու պատրվակով Բոսֆորից նավարկում էին դեպի Սեւ ծով, Ռուսաստանի պարտոնը, Վրաստանի ափերի մոտ ՆԱՏՕ-ի ռազմանավերի թիվը հասավ 18-ի: Ռուսաստանը դրան պատասխանեց Սեւծովյան նավատորմի միջոցով Վրաստանի ջրային տարածքի մեծ մասը՝ Փոթի նավահանգիստը ներառյալ, վերահսկողության տակ առնելով:

Վրացական զորքերի Հարավային Օսիա ներխուժմամբ սանձազերծված հարավօսական պատերազմին Ռուսաստանի միջամտությամբ պատերազմը ստացավ ռուս-վրացական առճակատման բնույթ: ԱՄՆ գլխավորությամբ Արեւմուտքի Վրաստանին ցուցաբերած անվերապահ աջակցությանն ի պատասխան, Ռուսաստանը ճանաչեց Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախությունը: Դա հանգեցրեց ռուս-վրացական առճակատման վերածմանը Արեւմուտք-Ռուսաստան հակամարտության, իսկ Սեւ ծովը դարձավ թատրաբեմ «սառը պատերազմի» ծավալման հիմք այդ հակամարտության համար:

դեն ոչ հնարավորություն, ոչ էլ պատճառ կունենա Հարավային Կովկասում ռազմական ներկայություն ունենալու համար, նա դուրս կմղվի ինչպես Սեւ ծովի, այնպես էլ Կասպից ծովի ավազաններից, հետեւաբար նաեւ Հարավային Կովկասից, խափան կլինի Մերձավոր եւ Միջին Արեւելք ներթափանցելու հեռանկարից, այս պայմաններում ինքնաբերաբար կկազմալուծվի ռուս-իրանական դաշինքը:

Սակայն հարավօսական պատերազմին անվերապահ միջամտությունը, դրա ավարտին ԱՄՆ-ի, Եվրամիության եւ ՆԱՏՕ-ի հակառուսական քայլերին համարժեք արձագանքը եւ Արեւմուտքի նկատմամբ դիրքորոշման հետզհետե կոշտացումը ցույց է տալիս, որ Ռուսաստանին կամք թելադրելը սնանկ է: Ավելին, Ռուսաստանը ոչ միայն հակադարձում է Արեւմուտքի քայլերը, այլեւ Սիրիայում ռուսական ազդեցությունը վերականգնելու փորձեր է կատարում: Երեկվա տվյալներով, ռուսական ռազմանավերն

Հարավօսական պատերազմում բուն խնդիրը Սեւ ծովի վերածումն էր «Ամերիկյան լճի»

Սակայն Ռուսաստանի հակաքայլերով Արեւմուտքը հայտնվում է Մոսկվային կամք թելադրելու սնանկության մեջ

խորհրդարանի Վերին պալատում՝ Դաշնության խորհրդում քվեարկության դրվեց Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի անկախությունը ճանաչելու հարցը:

Հետեւելով Դաշնության խորհրդի օրինակին՝ ճանաչման օգտին քվեարկեց նաեւ Պետական Դուման, իսկ օգոստոսի 26-ին նախագահ Մեդվեդեւը վավերացրեց Վրաստանից անջատված ինքնավար այս երկրամասերի անկախությունը ճանաչելու Ռուսաստանի խորհրդարանի վերին եւ ստորին պալատների որոշումը: Մոսկվան պատրաստվում է Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անկախությունը ճանաչելու կոչով դիմել ԱՊՀ-ի անդամ երկրներին: Ենթադրվում է նաեւ, որ Ռուսաստանից հետո ինքնավար այս երկրամասերի անկախությունը կճանաչի նաեւ ԱՊՀ երկրների գերակշռող մասը: Համենայն դեպս, Մոսկվայում արտահայտվում են ԱՊՀ-ին եւ Ռուսաստան-Բելառուս միութենական պետությանը Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի միացման օգտին:

Վրացիների սանձազերծած հարավօսական պատերազմի համար Ռուսաստանին դատապարտող Արեւմուտքը ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ դատապարտեց «Վրաստանի Հարավային Օսիա եւ Աբխազիա երկրամասերը որպես անկախ պետություններ ճանաչելու Ռուսաստանի նախագահի որոշումը»: Ավելին, ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարությամբ նախազգուշացրեց Դմիտրի Մեդվեդեւին, որ «վերանայի այդ անպատասխանատու որոշումը»: Այդ ընթացքում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բան Կի Մունը հայտարարեց, որ միակողմանի անկախություն հռչակած Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի ճանաչումը կդժվարացնի վրացական ճգնաժամը կարգավորելու Անվտանգության խորհրդի ջանքերը: Մինչ այդ հայտարարությանը օգոստոսի 28-ին հետեւում էր «Մեծ յոթնյակի» դատա-

Նոր «սառը պատերազմի» հիմնում Սեւ ծովը «Ամերիկյան լիճ» դարձնելու պաշտոնական Վաշինգտոնի ծրագրերն են: Այսինքն, ԱՄՆ-ի պարագայում խնդիրը դաշնակից Վրաստանի տարածքային ամբողջականության վերականգնումը չէր, Ռուսաստանին էլ համապատասխանաբար չի հետել աբխազների եւ հարավային օսերի ազգային ինքնորոշման իրավունքը: Պարզապես Վրաստանը միջոց է դարձել Սեւ ծովը «Ամերիկյան լիճ» վերածելու ծրագրերին: Քանի որ դրանց իրականացումը ենթադրում էր հետեւողականորեն սրել ռազմաքաղաքական իրավիճակը Կովկասում, ուստի հարավօսական պատերազմը միանգամայն կարելի է պայմանավորել այդ ծրագրերով:

Ռումինիան եւ Բուլղարիան արդեն ՆԱՏՕ-ի անդամներ են: ԱՄՆ-ն այս երկրներում ռազմաբազաներ է տեղակայում: Միաժամանակ նա փորձում է ռազմաքաղաքական ներկայություն ապահովել արտաքին քաղաքականության մեջ դեպի Արեւմուտք կողմնորոշվող Ուկրաինայում, Վրաստանում, Ադրբեջանում, ինչպես նաեւ Թուրքիայից պահանջում է ամերիկյան զինված ուժերի տրամադրության տակ դնել Սամսոնի «Սաքիփա Գյոլջյուկ» օդանավակայանը, Սեւ ծովի առափնյա քաղաքներից Սամսունի, Տրապիզոնի, Սինոպի, Գիրեսունի եւ Օրդուի նավահանգիստները:

Ի դեպ, Սեւ ծովը «Ամերիկյան լիճ» վերածելու եւ վերոհիշյալ ռազմաբազաների առնչությամբ Թուրքիային ԱՄՆ-ի ներկայացրած պահանջների մասին «Ենի Շաֆաքի» հեղինակ Իբրահիմ Կարագյուլը դեռեւս գրել էր 2004-ին: Համենայն դեպս, եթե Սեւ ծովը դառնա «Ամերիկյան լիճ», ապա ԱՄՆ-ն կսկսի ողջ ուշադրությունը կենտրոնացնել Կասպից ծովի վրա, Ադրբեջանի, Վրաստանի, Թուրքիայի աջակցությամբ կվերահսկի այս երկու ծովերի ավազանները, Ռուսաստանն ար-

դեն սիրիական ջրերում էին: Իսկ Դամասկոսի վարչակարգը երկրի տարածքում հրթիռներ տեղակայելու առաջարկ էր արել Մոսկվային:

Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանի նկատմամբ հնարավոր պատժամիջոցների արդյունավետությանը, ապա ակնհայտ է եվրոպական երկրների կախվածությունը ռուսական նավթից, առավել եւս բնական գազից: Դա վերաբերում է նաեւ Թուրքիային: Բացի այդ, ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ Արեւմուտքը Իրանի եւ Հյուսիսային Կորեայի միջուկային ծրագրերի դեմ պայքարում, ինչու չէ նաեւ Աֆղանստանում շարունակվող քայքայիչ պատերազմում ունեն Մոսկվայի կարիքը: Ստեղծված իրավիճակում ՆԱՏՕ-ն կամ պետք է դուրս բերի ռազմանավերը Սեւ ծովից, հրաժարվի կառույցին Վրաստանի անդամակցության համար նախատեսվող ամեն մի ծրագրից եւ հանդուրժի ռուսական զորքերի ներկայությունը ընդմիշտ Աբխազիայում եւ Հարավային Օսիայում, կամ էլ պետք է հաշվի Ռուսաստանի հետ թեկուզ «սառը պատերազմում» բախվելու անկանխատեսելի հետեւանքների հետ:

Հարկ է սակայն նշել, որ Արեւելք-Արեւմուտք հակամարտությունից բխող «սառը պատերազմի» պարագայում խնդիրը ոչ այնքան ՆԱՏՕ-ն է կամ ԵՄ-ը, այլեւ Սեւ ծովը «Ամերիկյան լիճ» վերածելու Վաշինգտոնի ծրագրերը: Դրանց իրականացումը անխուսափելիորեն ենթադրում է սրել ռազմաքաղաքական իրավիճակը նաեւ Սեւ ծովի ավազանում: Այդ պայմաններում անընդհատ ընդլայնվում է հակաիրանյան պատերազմով Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքում ծայր առած բախումների աշխարհագրությունը, որոնք հետզհետե տարածվում են դեպի հյուսիս եւ լարվածությունը մեծական գործոն է դառնում Կովկասում ու Սեւ ծովի ավազանում:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Բայդենը քննադատեց Բուշի վարչակազմի «թուլությունը»

Դեմոկրատական կուսակցությունից ԱՄՆ փոխնախագահության թեկնածու Ջոզեֆ Բայդենը Ջորջ Բուշի վարչակազմին քննադատել է նոր մարտահրավերներին դիմակայել չկարողանալու համար: Դրանցից մեկը կապված է Ռուսաստանի՝ վերստին գերտերություն դառնալու հետ:

«Վերջին յոթ տարիներին Բուշի վարչակազմը չկարողացավ դիմակայել Ռուսաստանի, Չինաստանի եւ Հնդկաստանի հզորացմանը, մահաբեր սպառազինությունների տարածմանը, չկարողացավ ապահովել էներգակիրների, սննդամթերքի եւ ջրի հուսալի մատակարարում, չդիմակայեց կլիմայի փոփոխմանը, Աֆղանստանում եւ Պակիստանում արմատականների վերադարձին եւ այլն», հայտարարել է Բայդենը:

Նրա խոսքերով, Վրաստանի ներկա իրադրությունը Բուշի վարչակազմի արտաքին քաղաքականության ձախողման հետեւանքն է: «Հաղթելու դեպքում դեմոկրատների վարչակազմը կպահանջի, որ Ռուսաստանը պատասխան տա իր գործողությունների համար, եւ կօգնի Վրաստանի ժողովրդին», ասել է նա:

«Բուշի եւ Մակքեյնի արտաքին քաղաքականության պատճառով մենք հայտնվել ենք խոր փոսի մեջ, ունենք շատ քիչ բարեկամներ, որոնք մեզ կօգնեն դուրս գալ այնտեղից», հայտարարել է փոխնախագահության թեկնածուն:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Դուշանբեում բացվեց Շանհայի կազմակերպության վեհաժողովը

Տաջիկստանի մայրաքաղաք Դուշանբեում երեկ բացվել է Շանհայի համագործակցության կազմակերպության (ՇՀԿ) պետությունների ղեկավարների խորհրդի լիագումար նիստը: Այս տարի ՌԴ նախագահի ընտրված Դմիտրի Մեդվեդեւն առաջին անգամ է մասնակցում ՇՀԿ համաժողովին:

Նախատեսվում է վեհաժողովում ստորագրել մի շարք փաստաթղթեր, այդ թվում՝ զորավարժանքների անցկացմանը վերաբերող հռչակագիր եւ համաձայնագիր: Նախատեսվում է նաեւ ընդունել համատեղ հայտարարություն եւ հաստատել ՇՀԿ երկխոսության գործընկերոջ կարգավիճակի կանոնադրությունը:

Հանդիպման օրակարգի գլխավոր թեմաներն են էներգետիկան, տրանսպորտը, ՇՀԿ տարածքի անվտանգությունը, պայքարն ահաբեկչության եւ թմրանյութերի առեւտրի դեմ: Սպասվում է, որ քննարկման թեմա կդառնա նաեւ Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի հարցը: Շատ հավանական է, որ այդ հարցում ՇՀԿ երկրների ղեկավարների կարծիքն արտահայտվի կազմակերպության ամփոփիչ հայտարարության մեջ:

ՇՀԿ համաժողովին այս անգամ մասնակցում են կազմակերպության անդամ բոլոր պետությունների, ինչպես նաեւ Իրանի եւ Մոնղոլիայի ղեկավարները, Հնդկաստանի եւ Պակիստանի ներկայացուցիչները. վերջին երկու երկրներն ունեն դիտորդի կարգավիճակ: ՌԻԱ գործակալությունը նշում է, որ մասնակցում են նաեւ Աֆղանստանի նախագահը եւ միջազգային բազմաթիվ կազմակերպությունների անդամներ:

ՇՀԿ վեհաժողովն անցկացվում է «Սոմոն» պալատում, որը Դուշանբեի կառավարական համալիրի ամենապատկառելի եւ ամենամեծ շինությունն է: Շենքի հինգ հարկերում կան միջազգային հանդիպումների համար նախատեսված բազմաթիվ դահլիճներ:

Երկու վեհաժողովի ավարտից հետո ՇՀԿ-ում նախագահությունը կանցնի Ռուսաստանին՝ մինչեւ 2009-ին Եկատերինբուրգում կայանալիք ՇՀԿ հաջորդ համաժողովի ավարտը:

2001-ին հիմնված ՇՀԿ անդամներն են Ռուսաստանը, Չինաստանը, Ղազախստանը, Ղրղզստանը, Տաջիկստանը եւ Ուզբեկստանը: Դիտորդներ են Իրանը, Հնդկաստանը, Պակիստանը եւ Մոնղոլիան: Դիտորդի կարգավիճակ ստանալու խնդրանքով դիմել են մի շարք այլ երկրներ, որոնց դիմումները քննարկվում են:

Մեդվեդեւը եւ Սարկոզին քննարկել են Կովկասի իրադրությունը

Ռուսաստանի եւ Ֆրանսիայի նախագահներ Դմիտրի Մեդվեդեւը եւ Նիկոլա Սարկոզին երեկ հեռախոսազրույցի ընթացքում քննարկել են Կովկասում ստեղծված իրավիճակը: Նրանք հաստատել են, որ անհրաժեշտ է կատարել Մեդվեդեւ-Սարկոզի ծրագրի սկզբունքները, այդ թվում դրա չորրորդ կետը, որը պահանջում է վրացական զորքը վերադարձնել դրա մշտական տեղաբաշխման վայրեր: ՌԻԱ գործակալության տվյալներով, երկու նախագահները խոսել են նաեւ լրացուցիչ համաձայնագրերի մասին, որոնք ապագայում կարող են անվտանգության ռեժիմ ապահովել Հարավային Օսիայի եւ Աբխազիայի սահմաններին կից գոտիներում:

Բիլ Քլինթոնն աջակցություն հայտնեց Օբամային

Դեմոկրատական կուսակցության համագումարում, որը Բարաք Օբամային պաշտոնապես հաստատեց ԱՄՆ նախագահության միասնական թեկնածու, ելույթ է ունեցել երկրի նախկին նախագահ Բիլ Քլինթոնը: Նրա խոսքերով, Օբաման «պատրաստ է գլխավորել Ամերիկան եւ հարմար է այդ աշխատանքի համար»:

«Ֆոքս Նյուզ» հեռուստաընկերությունը նշում է, որ պատգամավորների բուռն ծափահարությունների պատճառով Քլինթոնը մի քանի րոպե չի կարողացել խոսել: «Ես առաջինը կաջակցեմ Օբամային, ինչպես եւ Հիլարին», ասել է Քլինթոնը, դեմոկրատներին եւ նրանց համակիրներին կոչ անելով նոյեմբերյան ընտրություններում քվեարկել Բարաք Օբամայի օգտին:

Նախկին նախագահը հիշեցրել է, որ 1992-ի նախագահական ընտրություններում հակառակորդները որպես թերություններ մատնանշում էին իր երիտասարդությունը ու անփորձությունը: Այժմ էլ նույն փաստարկներն են բերում Օբամային նսեմացնելու համար:

Նախընտրական արշավի ժամանակ Բիլ Քլինթոնն այնպիսի ոգեւորությամբ էր պաշտպանում Օբամայի կուսակցակից եւ մրցակից Հիլարի Քլինթոնին, որ դրանով իսկ վնասեց նրա վարկանիշին: Այս կապակցությամբ Բիլ Քլինթոնը կեսլուրջ-կեսկատակ ասել է. «Հիլարի Քլինթոնի եւ Բարաք Օբամայի մրցակցությունն այնքան թեժ էր, որ խորացրեց մոլորակի ընդհանուր ջերմացումը»:

Համագումարում ելույթների հաջորդման ժամանակ Հիլարի Քլինթոնը պատգամավորներին առաջարկեց Օբամային միասնական թեկնածու հաստատել ոչ թե քվեարկությամբ, այլ միահամուռ հավանությամբ: Պատգամավորներն այդպես էլ արեցին:

Փառատոնը զերծ չէր թերություններից

«Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» համահայկական փառատոնը, որին մասնակցում էին 16 երկրներից 1000 մասնակից՝ 39 խմբեր (պարախմբեր, երգչախմբեր ու թատրոնախմբեր) եւ 61 անհատներ, ավարտվեց:

Փառատոնի ավարտին ՀՀ մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանը պատվիրակությունների ղեկավարներին ընդունեց ու շնորհակալական խոսք հղեց ազգային մշակույթն օտար հողում պահել-պահպանելու համար: Նախարարը նշեց, որ մամուլի արձագանքից տեղյակ է ողջ փառատոնի ընթացքին. «Իհարկե, չեմ բացառում, որ եղել են որոշակի խնդիրներ ու ցանկանում ենք դրանց մասին տեղեկանալ առաջիկայում շտկելու համար»:

Վրաստանից «Ջավախք» երգի պարի համույթի գեղարվեստական ղեկավար Աշոտ Քաղոյանը նախարարին տեղեկացրեց, որ Ջավախքում մշակույթն անտեր վիճակում է եւ հովանավորության կարիք ունի:

ՌԴ «Հայորդի» երգի պարի համույթի տնօրեն Սամվել Յարոյանն առաջարկեց, որ դրսի խմբերի ղեկավարները գոնե տարին մեկ անգամ վերապատրաստվեն հայրենիքում: Եղան նաեւ քննադատություններ ու առաջարկներ եւ դրանք ներկայացնում ենք մեր ընթերցողներին՝ զրուցակիցների խնդրանքով առանց անուններ նշելու:

Գրեթե բոլորը գոհ էին փառատոնն անցկացնելու գաղափարից ու տրամադրված մարզերի ընդունելությունից: Բոլորը նեղացած էին, որ փառատոնի բացմանն ու փակմանն ո՛չ երկրի նախագահը եւ ո՛չ էլ վարչապետը պարտք չէին համարել ներկա գտնվել ու անգամ չընթերցվեց նախագահի ուղերձը: Այնուհետեւ, նշում էին, որ 1000 կմ կտրել-եկել էին ու մեկ-երկու համար հանդես գալու հնարավորություն էր տրվել նրանց: Առաջարկում էին. «Փառատոնի ժամկետը երկարացնել ու ոչ թե 1000 մարդ հրավիրել (մոտ 40 խմբեր), այլ ավելի քիչ, ու մեկ համերգ կազմակերպել 2-3 խմբերի մասնակցությամբ, որ գոնե տպավորություն կազմվեր տվյալ խմբի մասին»: Առաջարկում էին հատուկ մեթոդական ձեռնարկներ տրամադրել դրսի խմբերին: Իսկ վարպետության դասերը գտնում էին հաջողված, բայց դժգոհում էին, որ անկազմակերպ էր՝ ոչ հստակ տեղի ու ժամի մասին գիտեին, ոչ էլ փառատոնի բուկլետում ու ծրագրում գրած օրերն էին համապատասխանում ընթացքին: Համախ 1,5-2 ժամ ավելի շատ սպասում էինք մինչեւ կազմակերպիչները մի մեքենա գտնեին ու մեզ տեղափոխեին: Զուտ ժամանակի կորուստ էր, որն անկազմակերպվածության արդյունք էր: 1000 մասնակցի համար համազգեստ կարելու փոխարեն, որն այդ մեկ շաբաթում միայն մի քանի խումբ էր կրում, իսկ մյուսները «զասկի ձեւի» գույներով (Վրաստանից, Իրանից, ՌԴ-ից, Ուկրաինայից) մայկաներ էին կրում: Միթե հնարավոր չէր տնտեսության փողերը խնայել ու սահմանափակվել կրծքանշաններով միայն, փոխարենը դրսից մեկ կամ երկու այնպիսի խմբեր հրավիրել, որոնք ֆինանսների պատճառով չկարողացան մասնակցել», ասում էին պատվիրակությունների անդամները: Երգիչ Սեդրակ Պապիկյանը (ՌԴ) վրդովված էր. «Մոսկվայից գեղեցիկ տարազով, նոր երգացանկով, մեծ սպասումով եկել ենք ու ընդամենը մեկ անգամ, մեկ երգ կատարելու հնարավորություն էր տվել փառատոնի գեղղեկ Արմեն Մանուկյանը, այն էլ՝ «Խաղող կանչի» հիշեցնող դասական համերգին: Ինչ մեծ պատիվ իմ հովանավորներին՝ Ռուսաստանի հայերի միությանը: Առաջարկում եմ, որ ամեն երկրում գործի մի մարմին, որն էլ նախապես ընտրի արժանի թեկնածուին հաջորդ փառատոնին մասնակցելու համար: Երեւանում էլ պետք է լինի գոնե 4-5 հոգանոց մասնագիտական գեղխորհուրդ, այլ ոչ թե մեկ անձ կամ մի, իր ծիծին հաճո, որոշի, թե ով որտեղ եւ քանի անգամ պետք ելույթ ունենա: Իսկ ամենաշատը վիրավորված եմ Ա. Խաչատրյանի համերգասրահում կայացած կիսադատարկ դահլիճի առջեւ ելույթ ունենալուց, որտեղ ոչ մի ԶԼՄ-ի ներկայացուցիչ չկար, ու մենք մեզ արհամարհված զգացինք»:

Եղան դժգոհություններ օդի տոմսի, փաստաթղթերի ոչ ճիշտ տրամադրելու վերաբերյալ: «Եթե խմբի անդամները տարբեր օրերի էին մեկնում (մինչեւ օգոստոսի 28-ը), ապա ամբողջ խմբի համար տոմսից օգտվելու փաստաթուղթը տրված էր մեկ հոգու եւ առաջին գնացողը միայն օգտվեց ՀՀ կառավարության ընձեռած հնարավորությունից: Դժգոհում էին, որ էքսկուրսիաների ցանկը չէր համապատասխանեցված ելույթների ծրագրի հետ: Ծրագիրը միայն վերջին օրը տրամադրելը ծիծաղելի էր»: Ցավալիից մեկ այլ խումբ դժգոհում էր այն գիշերօթիկ դպրոցի պայմաններից, որտեղ իրենց տեղաբաշխել էին ու առաջարկում էին, որ լինի մի հանձնախումբ, որը նախապես ստուգի, թե որտեղ են իջեւանելու փառատոնի հրավիրյալները:

Եղավ հաջորդ փառատոնին ավելի լավ պատրաստվելու խոստում:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Վենետիկն ուրախ է ռուսական կինոաշխարհի ներկայությամբ

Վենետիկի 65-րդ միջազգային կինոփառատոնին, որ արդեն երկու օր ընթացքի մեջ է, ներկայացվելու է 50 պրեմիերա: 21 ֆիլմ էլ ներկայացվել է մրցութային կարգով՝ գերմանացի ռեժիսոր Վիմ Վենդերսի գլխավորած ժյուրին կգնահատի դրանք: Ի տարբերություն Կաննի այս տարվա կինոփառատոնի, Վենետիկում ռուսական կինոաշխարհի ներկայությունը նկատելի է, ինչպես եւ նախկինում, մրցութային ծրագրում ներկայացված է Ալեքսեյ Հերմանի «Թղթե զինվորը» ֆիլմը: «Հորիզոններ» ծրագրում էլ Միխայիլ Կալատոզիշվիլու «Վայրի դաշտ» ֆիլմն է ներառված: Փառատոնի բացման եւ փակման արարողությունները վարելու հնարավորությունը տրվել է ռուս դերասանուհի Քսենիա Ռապոպորտին.

Ինչպես տեղեկացնում են ռուսական լրատվամիջոցները, փառատոնին ներկա են Ջորջ Կլունին, Բրեդ Փիթն ու Ջոն Մալկովիչը: Նրանք նկարահանվել են փառատոնի բացումն ավետող Կոեն եղբայրների «Կարդալ եւ այրել» ֆիլմում:

Փառատոնում հոլիվուդյան աստղերի փոքրաթիվ ներկայությունը փոխհատուցվելու է նորաձեւության եւ սպորտի հայտնիների ներկայությամբ, քանի որ ներկայացված վավերագրական ֆիլմերը հենց նրանց մասին են:

Ն. Պ.

Մահացել է սփյուռքահայ գրող Նուբար Չարխուդյանը

Վախճանվել է սփյուռքահայ հայտնի գրող, նովելագիր, «Խավարի ասպետները» ստեղծագործության հեղինակ Նուբար Չարխուդյանը: Նրա մահվան մասին մանրամասներ հայտնի չեն: Ինչպես գրում է Ստամբուլում լույս տեսնող հայկական «Մարմարա» օրաթերթը, Նուբար Չարխուդյանը հայ մամուլի աշխարհից բաժանվել է անցյալ ամիս, այնպես, ինչպես սիրում էր ապրել իր սեւ ակնոցի հետեւում ամփոփվելով: Նա չէր սիրում մեծ բազմամարդ խմբեր եւ աշխատում էր միայնակ, նույնիսկ թերթերի բազմամարդ խմբագրություններում: Նուբար Չարխուդյանն իր առաջին թղթակցությունները սկսել է «Ազդակ»-ում: Նա հայտնի էր Բեյրութի մամուլում, հրատարակել է «Կայծն անձրեւը» վեպը, ինչպես նաեւ պատմվածքներ ու բանաստեղծություններ, հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

Պարային օլիմպիադա, որ ծնվեց ժամանակի թելադրանքով

Հայկական քոչարի, բրազիլական սամբա, արգենտինյան տանգո...

Դժվար է ասել, թե քանի տարեկան է պարը: Նրա կենսագրությունը գրվում է անհիշելի ժամանակներից ու կշարունակվի գրվել, քանի դեռ մարդկանց հոգում չի մարել գեղեցիկը ներկայացնելու ու պարի շարժումներով արտահայտելու ցանկությունը:

Գեղեցիկ ու հարուստ կենսագրություն ունի հայկական պարարվեստը, իսկ նվիրյալները՝ Սուրեն Ջանջուլյան, Վանուշ Խանամիրյան, աշխարհի բազմաթիվ բեմերից բազմիցս ներկայացրել են այն: Ազգային պարերին զուգահեռ հայ երիտասարդները վերջին տարիներին միջազգային փառատոներին ներկայանում են նաեւ եվրոպական, լատինո եւ այլ երկրների ազգային ու մոդեռն պարերով՝ արժանանալով բարձր պարգեւների:

2007-ին կայացած «Ուկրաինայի պարային օլիմպիադայում» եւ «Արեւելյան Եվրոպայի գավաթի երկրորդ առաջնության» ժամանակ Հայաստանը ներկայացնող «Էնջելս» համույթը «Պարային շոու» անվանակարգերում գրավել է առաջին տեղը: Իսկ «Վարդանանք» համույթն «Առաջին համաշխարհային պարային օլիմպիադայի» ժամանակ (2007), «Ժողովրդական պար» անվանակարգում արժանացել է գլխավոր պարգեւին: Այս մրցանակներն ապացուցում են հայկական պարարվեստի դպրոցի պրոֆեսիոնալիզմն ու անցյալի բարի ավանդույթների վերականգնումը:

2007-ին հիմնված «Կատարողական արվեստի համահայկական ասոցիացիան» (ԿԱՀԱ) էլ, պարբերաբար կազմակերպում է ազգային ու միջազգային մրցույթներ, փառատոներ ու կոնֆերանսներ, որոնք նույնպես նպաստում են պարային ամենատարբեր ուղղությունների զարգացմանը: Ժողովրդական-ազգագրական պարեր, բալետ, արգենտինյան տանգո, սալսա, ջազ ու էլի բազմաթիվ պարային ուղղություններ կներկայացվեն սեպտեմբերի 25-28-ը Երեւանում անցկացվելիք պարի առաջին օլիմպիադայի ժամանակ՝ մշակույթի նախարարության ու Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիայի աջակցությամբ, «Միջազգային պարային կազմակերպության» (IDO) եւ ԿԱՀԱ-ի կազմակերպմամբ:

«Պարային օլիմպիադայի նպատակն է Հայաստանում գործող պարային կոլեկտիվների հետ լուրջ աշխատանքով, մրցութային կարգով լավագույններին առանձնացնելը, որպեսզի հետագայում նրանք հնարավորություն ունենան մասնակցելու միջազգային փառատոներին եւ համաշխարհային պարի օլիմպիադային: Միջազգային պարային կազմակերպությունն ունի որակավորման 3de չափորոշիչ, որը ներառում է տեխնիկա, կոմպոզիցիա եւ իմիջ կետեր, եւ պարողներին գնահատելու ենք հենց այդ չափորոշիչներով», երեկ «Նովոստի» մամուլի կենտրոնում օլիմպիադայի ծրագիրը ներկայացնելու ժամանակ ասաց ԿԱՀԱ նախագահ, IDO միջազգային կարգի մրցավար Արտաշես Մեսրոպյանը:

«Պարային փառատոներ շատ ենք կազմակերպել, բայց օլիմպիադան առանձնանում է ժանրային իմաստով: Օլիմպիադայում գործելու են միջազգային գնահատման չափանիշներ, որոնք անհրաժեշտ են թե՛ անհատ կատարողներին, թե՛ պարային խմբերին միջազգային ասպարեզ դուրս գալու համար: Չեմ կարծում, թե օլիմպիադան ուշացած է: Ժամանակն էր պահանջում, որ կազմակերպեինք: Իսկ ժամանակի թելադրանքն ավելի կարեւոր է, քան արհեստական նախաձեռնությունները, որոնք դատապարտված են ձախողման», ասաց Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիայի տնօրեն Գագիկ Մինասյանը:

Մինչ օլիմպիադայի հանդիսավոր բացումը՝ սեպտեմբերի քսանհինգին տեղի կունենա Հայաստանի առաջին պարային համաժողովը: Այնուհետեւ փառատոնի ընթացքում հայ հանդիսատեսը հնարավորություն կունենա դիտելու դասական, մոդեռն, զուգապարերի ու ժողովրդական պարերի ամենագրավիչ կատարումները:

Կազմակերպիչները «Համաշխարհային պարերի օլիմպիադայի» հիմնադիր-նախագահ Անդրեյ Կուլյուկինից արդեն ստացել են բացառիկ իրավունք՝ օլիմպիադան կազմակերպելու առնչությամբ, Կուլյուկինն ընտրված է նաեւ որպես օլիմպիադայի գլխավոր մրցավար: Ժյուրիի կազմում կլինեն պարարվեստի գործիչներ Ուկրաինայից, Բուլղարիայից, Էստոնիայից ու Վրաստանից: Մասնակցության հայտերը կընդունվեն մինչեւ սեպտեմբերի տասնհինգը: Դեռ հայտնի չէ, թե մոտավորապես քանի երկիր կմասնակցի օլիմպիադային, սակայն կազմակերպիչները վստահեցնում են, որ մի քանի օր շարունակ Երեւանում իշխելու են կրքոտ ռիթմերն ու գեղեցիկ պարային բեմադրությունները:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Օլիմպիական խաղերի հերոսները

Մայքլ Ֆելփսը գերազանցեց Մարկ Սփիցի ռեկորդը

Յուրաքանչյուր օլիմպիադա պատմության գիրկն անցնելով, մարզասերների հիշողություններում առաջին հերթին տպավորվում է առանձին մարզիկների ցույց տված ֆենոմենալ նվաճումներով, բարձր ցուցանիշներով: Այդ մարզիկները տվյալ օլիմպիադայի հերոսներն են, որոնց անուններն հավերժ գրանցվում են օլիմպիական խաղերի պատմության մեջ:

1896-ին Աթենքում կայացած ժամանակակից օլիմպիական առաջին խաղերի հերոսը ֆրանսիացի հեծանվորդ Պոլ Մասոնն էր, որը նվաճեց 3 ոսկե մեդալ: Չորս տարի անց Փարիզում կայացած օլիմպիական խաղերում Մասոնի ցուցանիշը գերազանցեց ամերիկացի թեթեւատլետ Ալվին Կրենցլեյնը՝ նվաճելով չորս ոսկե մեդալ: Օլիմպիական խաղերի պատմության մեջ ոսկե տառերով են գրված խորհրդային մարմնամարզուհի Լարիսա Լատինինայի, մարմնամարզիկներ Բորիս Շախլինի, Վիկտոր Չուկարինի, ֆինն վազորդ Պաավո Նուրմիի, ամերիկացի թեթեւատլետներ Ռոյ Էվրիի եւ Կառլ Լյուիսի, հունգարացի սուսերամարտիկ Ալադար Գերեւիչի, ամերիկացի լողորդ Մարկ Սփիցի անունները:

Լարիսա Լատինինան օլիմպիական խաղերում նվաճած մեդալների քանակով յուրօրինակ ռեկորդակիր է: Մասնակցելով 1956, 1960 եւ 1964-ի օլիմպիադաներին, նա մարմնամարզության մրցումներում ընդհանուր առմամբ նվաճել է 18 մեդալ (9 ոսկե, 5 արծաթե, 4 բրոնզե): Ֆինն վազորդ Պաավո Նուրմին, որի արձանը զարդարում է Հելսինկիի օլիմպիական մարզադաշտը, 1920, 1924 եւ 1928-ին ընդհանուր առմամբ նվաճել է 9 ոսկե եւ 3 արծաթե մեդալ: Ամերիկացի վազորդ Ռոյ Էվրին օլիմպիական 3 խաղերում (1900, 1904, 1908) 8 ոսկե մեդալ է նվաճել: Մարմնամարզիկ Բորիս Շախլինի մեդալների հավաքածուում 7 ոսկե, 4 արծաթե եւ 2 բրոնզե մեդալ կա: Նրա թիմակից Վիկտոր Չուկարինը նվաճել է 11 մեդալ (7 ոսկե, 3 արծաթե, 1 բրոնզե):

Հարգանքի է արժանի հունգարացի սուսերամարտիկ Ալադար Գերեւիչը, որի օլիմպիական արտասովոր ռեկորդը դժվար թե երբեւէ գերազանցվի: Նա մասնակցել է օլիմպիական վեց խաղերի (1932-1960-ին)՝ նվաճելով 7 ոսկե, մեկ արծաթե, 2 բրոնզե մեդալ: Մարզական երկարակեցությամբ կարող են հպարտանալ նաեւ երկու այլ սուսերամարտիկներ՝ իտալացի Էդուարդո Մանջիարոտին (1936-1960) եւ հունգարացի Ռուդոլֆ Կովաչը (1936-1960), որոնք մասնակցել են օլիմպիական հինգ խաղերի: Նկատենք, որ 1936-ից հետո հաջորդ օլիմպիադան կայացել է միայն 1948-ին, այնպես որ, եթե 2-րդ համաշխարհային պատերազմի պատճառով երկու օլիմպիադաները չհետաձգվեին, ապա նշված 3 սուսերամարտիկները հնարավորություն կունենային ավելացնելու պարգեւների քանակը: Մանջիարոտին նվաճել է 13 մեդալ (6 ոսկե, 5 արծաթե, 2 բրոնզե), Կովաչի ցուցանիշն ավելի համեստ է՝ 6 ոսկե, 1 բրոնզե մեդալ:

1972-ին Մյունխենում կայացած օլիմպիական խաղերում ֆենոմենալ արդյունքի հասավ ամերիկացի լողորդ Մարկ Սփիցը՝ նվաճելով 7 ոսկե մեդալ: Մինչեւ պեկինյան օլիմպիադան դա յուրօրինակ ռեկորդ էր: Անշուշտ, օլիմպիական խաղերի հերոսների թվին պետք է դասել մեր լեգենդար ծանրամարտիկ Յուրի Վարդանյանին՝ 1980-ին, մոսկովյան օլիմպիադայում ցույց տված

իրոք ֆենոմենալ արդյունքի համար: Նա մեկ երեկոյի ընթացքում 5 անգամ գերազանցեց աշխարհի ռեկորդները 82,5 կգ քաշային կարգում, իսկ երկամարտի նրա ցուցանիշը (400 կգ) զգալիորեն գերազանցում էր քաշային հաջորդ երկու կարգերում օլիմպիական չեմպիոններ հռչակված ծանրորդների արդյունքները:

Այժմ անդրադառնանք պեկինյան օլիմպիադային: Այն պատմության մեջ կհիշատակվի ոչ միայն չին մարզիկների հաղթարշավով, այլեւ առանձին մարզիկների նվաճումներով: Անշուշտ, Պեկինի օլիմպիադայի գլխավոր հերոսն ամերիկացի լողորդ Մայքլ Ֆելփսն էր: Դեռեւս չորս տարի առաջ, Աթենքի օլիմպիադայում Ֆելփսը ճիգեր էր գործադրել գերազանցելու լեգենդար Մարկ Սփիցի ցուցանիշը, սակայն դա նրան չէր հաջողվել: Չնայած նվաճած 6 ոսկե մեդալներն էլ նրան Աթենքի օլիմպիադայի գլխավոր հերոս էին հռչակել: Պեկինյան օլիմպիադայի մեկնարկից առաջ նա հայտարարել էր, որ ձգտելու է անպայման գերազանցել Սփիցի ցուցանիշը: Օլիմպիական խաղերի եռակի չեմպիոն, ռուսաստանցի լողորդ Ալեքսանդր Պոպովն էլ համոզմունք էր հայտնել, որ դա Ֆելփսին կհաջողվի: Եվ ամերիկացի լողորդը հիանալի կատարեց խոստումը: Նա հաղթարշավը սկսեց 400մ համալիր լողում՝ գերազանցելով երկու շաբաթ առաջ իր իսկ սահմանած համաշխարհային ռեկորդը (4 րոպե 3,84 վրկ): Այնուհետեւ Ֆելփսը ոսկե մեդալներ նվաճեց 4x100 մ ազատ ոճի փոխանցումային լողում, 200 մ ազատ, բատերֆլայ եւ համալիր լողաձեւերում, 4x200 մ ազատ ոճի, 4x100 մ համալիր լողաձեւի փոխանցումային լողում եւ 100 մ բատերֆլայ լողաձեւում: Այսպիսով, Մայքլ Ֆելփսն օլիմպիադաներում շահած ոսկե մեդալների քանակով (14) դարձավ յուրօրինակ ռեկորդակիր՝ գերազանցելով Լարիսա Լատինինայի, Պաավո Նուրմիի, Մարկ Սփիցի եւ Կառլ Լյուիսի ցուցանիշները, որոնք 9 ոսկե մեդալ էին նվաճել: Մայքլ Ֆելփսը պատրաստվում է հանդես գալ նաեւ 2012-ի Լոնդոնի օլիմպիադայում՝ հայտարարելով, որ այն վերջինն է լինելու մարզական իր կենսագրությունում: Այնպես որ ամերիկացի լողորդը հնարավորություն ունի շահած ընդհանուր մեդալների քանակով էլ դառնալ ռեկորդակիր՝ գերազանցելով Լարիսա Լատինինայի ցուցանիշը, որի հաշվին 18 մեդալ կա: Ֆելփսին անհրաժեշտ կլինի Լոնդոնում նվազագույնը 5 մեդալ նվաճել:

Պեկինյան օլիմպիադայի հերոսներից մեկն էլ ճամայկացի արագավազորդ Ուսեյն Բոլտն է: Նա 100 մ վազքում ֆենոմենալ արդյունք ցույց տվեց (9,69 վրկ)՝ գերազանցելով օլիմպիադայից առաջ սահմանած իր աշխարհի ռեկորդը: Դա օգոստոսի 15-ին էր: Իսկ 5 օր անց Բոլտը նոր նվաճման հասավ՝ բարելավելով 200մ վազքի աշխարհի ռեկորդը՝ ցույց տալով 19,30 վրկ արդյունք: Դա 0,2 վրկ-ով գերազանցում է Ատլանտայի օլիմպիադայում ամերիկացի Մայքլ Ջոնսոնի ռեկորդային ցուցանիշը: Հարկ է նշել, որ 1984-ից հետո Ուսեյն Բոլտն առաջին արագավազորդն է, որին հաջողվեց օլիմպիական խաղերում հաղթող ճանաչվել 100 եւ 200 մ վազքում՝ այն էլ աշխարհի ռեկորդներով:

Ուշադրության է արժանի նաեւ ռուսաստանցի ձողացատկորդուհի Ելենա Իսինբաեւայի ելույթը, որը համաշխարհային իր հերթական ռեկորդը սահմանեց (5,05 մ): Անշուշտ, պետք է հիշատակել նաեւ ազատ ոճի ըմբիշ, ռուսաստանցի Բուվայսար Սայթիեւին, որը Պեկինում դարձավ օլիմպիական խաղերի եռակի չեմպիոն: Օլիմպիական առաջին ոսկե մեդալը նա նվաճել էր դեռեւս 1996-ին՝ Ատլանտայում: 2004-ին Աթենքում նա կրկնեց հաջողությունը: Նշենք, որ ազատ ոճի ըմբշամարտում Սայթիեւից բացի միայն խորհրդային լեգենդար ըմբիշ Ալեքսանդր Մեդվեդին էր հաջողվել օլիմպիական եռակի չեմպիոն դառնալ (1964, 1968, 1972-ին): Իսկ եթե հաշվի առնենք նաեւ հունահռոմեական ոճի ըմբիշներին, ապա նման նվաճմամբ կարող են պարծենալ միայն շվեդ Կառլ Վեստերգրենը (1920, 1924, 1932) եւ ռուսաստանցի Ալեքսանդր Կարելինը (1988, 1992, 1996):

Թուրքիայի հավաքականը կորուստներ է կրում

Սեպտեմբերի 6-ին ՀՀ հավաքականի հետ ընտրական մրցախաղին նախապատրաստվող Թուրքիայի հավաքականը կազմի հետ կապված դժվարությունների է հանդիպել: Դեռեւս Եվրոպայի առաջնության ժամանակ լուրջ վնասվածք էր ստացել հավաքականի ավագ Նիհատը, որը դեռեւս չի վերականգնվել ու չի կարող ժամանել Երեւան: Նրան միացավ նաեւ Մյունխենի «Բավարիայում» հանդես եկող Համիթ Ալթընթոփը: Նա Բելառուսի հավաքականի հետ ընկերական հանդիպման ժամանակ ոտքի վնասվածք էր ստացել եւ 2 ամիս բուժվում էր: Օրերս նա Դորտմունդի «Բորուսիայի» հետ բունդեսլիգայի առաջնության խաղում ոտքի սուր ցավ զգաց: Բժիշկները Ալթընթոփին խորհուրդ են տվել որոշ ժամանակ խաղադաշտ դուրս չգալ: Իսկ դա նշանակում է, որ նա եւս չի մասնակցի երեւանյան հանդիպմանը:

Իվանչուկը Տալի հուշամրցաշարի հաղթող

Ուկրաինացի գրոսմայստեր Վասիլի Իվանչուկը հաղթանակով ավարտեց Մոսկվայում անցկացված Միխայիլ Տալի հուշամրցաշարը: Հաղթող ճանաչվելու համար Իվանչուկին բավական էր ավարտական տուրում ոչ-ոքի ավարտել պարտիան մրցաշարի հետնապահ Ալեքսեյ Շիրովի հետ: Արդեն 7-րդ քայլում մրցակիցները փոխանակեցին թագուհիները, իսկ 12-րդ քայլին հաշտություն կնքեցին: Իվանչուկը 9 հնարավորից վաստակեց 6 միավոր: 2-5-րդ տեղերը 5-ական միավորով բաժանեցին Մորոզեւիչը, Պոնոմարյովը, Գելֆանդը եւ Կրամնիկը:

ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐԻ ԼԻԳԱ

ԲԱՏԷ-ն ու «Անորթոսիսը» աննախադեպ նվաճման հասան

Հայտնի դարձան ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի բոլոր 32 մասնակիցները: Որակավորման 3-րդ փուլի հանդիպումներում գրանցվեցին անակնկալ մի քանի արդյունքներ: Ամենամեծ անակնկալը մատուցեցին Բելառուսի չեմպիոն Բորիսովի ԲԱՏԷ-ն եւ «Փյունիկի» նախկին մրցակից Կիպրոսի «Անորթոսիսը»:

Բորիսովի ԲԱՏԷ-ն երկու խաղերի ընդհանուր արդյունքով առավելության հասավ Սոֆիայի «Լեւսկու» նկատմամբ (1-1, 1-0) եւ բելառուսական ֆուտբոլի պատմության մեջ դարձավ առաջին ակումբը, որն իրավունք ստացավ հանդես գալու չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարում: Անշուշտ այդ հաջողության համար ԲԱՏԷ-ի ֆուտբոլիստները կպարգեւատրվեն 1 մլն եվրոյով:

«Անորթոսիսն» էլ Կիպրոսի առաջին ակումբն է, որ նման մեծ հաջողության է հասնում: «Անորթոսիսի» մրցակիցը հունական «Օլիմպիակոսն» էր, որին առաջին խաղում պարտվել էր (0-1): Իսկ սեփական հարկի տակ Կիպրոսի չեմպիոնը վսեմ ռեւանշի հասավ 3-0 հաշվով եւ մտավ հաջորդ փուլ:

Ուկրաինան ներկայացված կլինի երկու թիմով: Կիեւի «Դինամոն» երկու հանդիպումներում էլ միեւնույն 4-1 հաշվով ջախջախեց Մոսկվայի «Սպարտակին»: Դոնեցկի «Շախտյորն» էլ իր հերթին երկու խաղում հաղթեց Զագրեբի «Դինամոյին» (3-1, 2-0): Ռումինական «Ստյաուան» էլ պայքարից դուրս թողեց թուրքական «Գալաթասարային»՝ շնորհիվ առաջին խաղում սեփական հարկի տակ տարած հաղթանակի (1-0): Պատասխան խաղում գրանցվեց ոչ-ոքի (2-2): Թուրքիան խմբային մրցաշարում կներկայացնի «Ֆեներբահչեն», որը առավելության հասավ սերբական «Պարտիզանի» նկատմամբ (2-1, 2-2):

Անգլիական երկու թիմերն էլ՝ «Լիվերպուլն» ու «Արսենալը» կշարունակեն պայքարը չեմպիոնների գավաթի համար: «Լիվերպուլը» երկու խաղերի ընդհանուր արդյունքով հաղթեց բելգիական «Ստանդարդին» (1-0, 0-0), իսկ «Արսենալն» առավելության հասավ հոլանդական «Տվենտեի» նկատմամբ (4-0, 2-0):

Իտալական «Ֆիորենտինան» հաղթող ճանաչվեց չեխական «Սլավիայի» հետ մրցավեճում (0-0, 2-0): Հաջող հանդես եկան նաեւ իսպանական «Ատլետիկոն» ու ֆրանսիական «Մարսելը»: Իսպանացիները պարտության մատնեցին «Շալկե-04»-ին (4-0, 0-1), իսկ «Մարսելը» 2 անգամ հաղթեց նորվեգական «Բրանին» (2-1, 1-0): Պայքարը կշարունակի նաեւ դանիական «Օլբորգը», որը 2-0 հաշվով առավելության հասավ լիտվական «Կաունասի» նկատմամբ՝ կրկնելով առաջին հանդիպման արդյունքը:

Հայաստանը կներկայացնի Լիլիթ Մկրտչյանը

Այսօր Նալչիկում մեկնարկում է շախմատի աշխարհի կանանց առաջնությունը: Շախմատային թագը վիճարկող 64 շախմատիստուհիների թվում Հայաստանը ներկայացնում է գրոսմայստեր Լիլիթ Մկրտչյանը: Մասնակիցների թվում է նաեւ ԱՄՆ ներկայացնող Կատերինե Ռոհոնյանը: Մրցաշարն անցկացվելու է նոկաուտ համակարգով: Յուրաքանչյուր փուլում վիճակահանությամբ մասնակիցները զույգեր կկազմեն եւ 2 պարտիայից բաղկացած մրցախաղում կորոշեն հաղթողին: Հավասար արդյունքի դեպքում նրանց միջեւ լրացուցիչ մրցախաղ կանցկացվի արագ շախմատի կանոններով, իսկ հարկ եղած դեպքում շախմատիստուհիները հաղթողին կորոշեն կայծակնային մրցախաղում:

Նշենք, որ աշխարհի առաջնությանը չեն մասնակցի վրաց շախմատիստուհիները, որոնց Վրաստանի արտաքին գործերի նախարարությունն արգելել է հանդես գալ իրենց ոչ բարեկամ երկրում՝ Ռուսաստանում: ՖԻԴԵ-ն այդ հարցով բանակցություններ էր վարում վրացական կողմի հետ, սակայն դրանք ոչ մի արդյունք չտվեցին:

Killer Queen-ը շիկացած երեկո է խոստանում

Սյուզի Քենտիկյանը ԳԴՀ քաղաքացիություն ստացավ

Օգոստոսի 29-ին Դյուսելդորֆի Բուրգ Վեխտեր Կաստելոյում կկայանա բռնցքամարտի WIBF, WBA վարկածով թեթեւ քաշայինների աշխարհի չեմպիոն Սյուզի Քենտիկյանի մրցամարտն ընդդեմ իսրայելցի Հագար Ֆայների: ProSieben-ը այն ուղիղ կհեռարձակի ժամը 22. 30-ին: Հեռուստալսարանի համար մրցապայքարը մեկնաբանելու են աշխարհի նախկին չեմպիոն Ռեգինա Հալմիխը եւ Մաթիաս Պրոյսը:

Killer Queen հնչեղ մականունով 20-ամյա Քենտիկյանը, որ պրոֆեսիոնալ ռինգում է 2005-ից (21 մրցելույթ, 21 հաղթանակ, 18-ը՝ նոկաուտով), արդեն 7-րդ անգամ է պաշտպանելու WBA-ի, 3-րդ անգամ՝ WIBF իր վարկանիշը: Նրա մրցակիցը՝ Թել-Ավիվում բնակվող Ֆայների բռնցքամարտի գերմանացի սիրահարները ծանոթ են հատկապես 2007-ին Կառլսռուհեում Ռեգինա Հալմիխի հետ մրցամարտից: Ոչ հեռու ձեռք բերած հաղթանակից հետո Հալմիխը հրաժեշտ տվեց մեծ ռինգին: «Սյուզին կարող է լրացնել այն բացը, որ գոյացել է Ռեգինա Հալմիխի՝ մեծ սպորտը թողնելով, կարծիք է հայտնել Քենտիկյանի մենեջեր Դիթմար Պոզգյան՝ շարունակելով, Սյուզին Ռեգինա երկրորդ չէ, այլ Սյուզի Առաջին»:

Ֆայները պրոֆեսիոնալ ռինգում 26 մրցելույթից 16-ն է պսակել հաղթանակով, որից 4-ը՝ նոկաուտով: 6 անգամ պարտվել է, 3 անգամ մրցապայքարը ոչ-ոքի արդյունքն է գրանցել: Ֆայները հայտնի է իր անկանխատեսելի, հարձակողական խաղով: Սյուզին ուրախությամբ է արձագանքել, որ երկար դադարից հետո նորից ռինգ է մտնելու: Իսկ կանոնավոր մարզումներով լցված «դադար» կոչվածը հասցրել է նրա կենսագրականը նոր փաստերով համալրել: Արգենտինայում Սյուզի Քենտիկյանը WBA-ի կողմից արժանացել է «Տարվա չեմպիոնուհի» կոչմանը (Female Champion of the Year):Իսկ օգոստոսի 25-ին Համբուրգի քաղաքապետարանում հանդիսավոր ընդունելության արժանացնելով նախկին երեւանաբնակ Քենտիկյանին ԳԴՀ քաղաքացիություն են շնորհել: Սպորտի եւ ներքինի սենատոր Կարին ֆոն Վելկը 1996-ից Համբուրգում բնակվող Սյուզիին շնորհավորելով ասել է, թե նա ոչ միայն առաջնակարգ մարզիկ է, այլեւ քաղաքի երիտասարդության համար օրինակելի կերպար: «Հպարտ եմ Գերմանիայի քաղաքացիություն ստանալու համար: Անկասկած իմ մի մասը միշտ հայ կմնա, բայց երկար ժամանակ է, ինչ ինձ գերմանացի եմ զգում, ես իսկական համբուրգցի եմ», ըստ գերմանական մամուլի ասել է Սյուզի Քենտիկյանը:

Ա. Հ.
Գերմանիա

DHL

Առաքէք Ձեր փաթեթը մեր իսկ գրասենյակից եւ ստացէք

25% զեղչ

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 1-ԻՑ ՅՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ը

ք.Երեւան, Ամիրյան 27; հեռ.՝(+374 10) 58 66 88

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

Յայտարարվում է ծրագրերի գնահատման մրցույթ «Կառողությունների զարգացման ծրագրերի ազդեցությունը ՅԿ-ների եւ համայնքահեն կազմակերպությունների վրա» թեմայով

EURASIA PARTNERSHIP FOUNDATION

Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամը (ԵՅՀ) հայտարարում է ծրագրերի գնահատման մրցույթ **Կառողությունների զարգացման ծրագրերի ազդեցությունը ՅԿ-ների եւ համայնքահեն կազմակերպությունների վրա** թեմայով: Խորհրդատուն կամ խորհրդատուների խումբը պետք է կատարի ԵՅՀ-ի կողմից իրականացվող ծրագրերի արդյունքում ՅԿ-ների կայունության նպաստող եւ համայնքներում դրական փոփոխություններ արձանագրող օրինակների ուսումնասիրություն, ինչպես նաեւ առաջարկություններ ներկայացնի առ այն, թե ինչպես կարող են գնահատման արդյունքները արտացոլվել ԵՅՀ համայնքների զարգացման ծրագրերում:

Ով կարող է դիմել.

Ցանկացած կազմակերպություն, անհատ կամ անհատների խումբ կարող է մրցույթի մասնակցության առաջարկ ներկայացնել: Խորհրդատուների հիմնական թիմը պետք է մասնագիտական փորձ եւ կարողություններ ունենա ՅԿ սեկտորում գնահատումներ եւ սոցիոլոգիական հետազոտություններ կատարելու բնագավառներում:

Խորհրդատու(-ներ)ը պետք է գերազանց տիրապետի հայերեն եւ անգլերեն լեզուներին եւ վերջնական հաշվետվությունը ներկայացնի հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով:

Դիմելու կարգն ու ժամանակացույցը.

Աշխատանքի մանրամասն նկարագրությունը (հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով), որում նշված են ծրագրի նպատակն ու խնդիրները, ընտրության չափանիշները եւ հայտի ներկայացման ընթացակարգը, կարելի է ստանալ Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամի գրասենյակից՝ ք. Երեւան, Զարոբյան փ. 56 կամ ինտերնետ կայքից՝ **www.epfound.am**:

Յայտերի ներկայացման վերջնաժամկետն է՝ սեպտեմբերի 15-ը, երեկոյի ժամանակով ժամը 17:00:

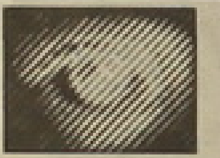

Նորարար փորձառական արվեստի կենտրոնը

սեպտեմբերի 2-ից հոկտեմբերի 4-ը
ներկայացնում է

«ԽՈՐՔԱՅԻՆ ՏԵՂԱՇԱՐԺԵՐ»

խմբակային ցուցահանդեսը

Համադրող՝ Սոնյա Պալասանյան

Բացումը՝ սեպտեմբերի 2-ին, ժ.17:00-ին

Դիտման ժամերը՝	երկուշաբթի-ուրբաթ՝	11:00-17:00
	շաբաթ՝	11:00-15:00

The World Health Organization
Regional office for Europe invites applications
for the post of

Finance Assistant,
WHO Country Office, Armenia

The incumbent will be working for the WHO Country Office in Yerevan. The purpose of the post will be to perform a variety of financial, administrative, coordinating and monitoring services to ensure the efficient daily running of the Country Office and in support of project/programme activities.

Qualifications required include:

Education: Essential: Equivalent to graduation from secondary school or equivalent or commercial school and specialized training preferably in administration/management related fields.

Experience: Considerable and progressively responsible experience in the finance/administrative field. Bookkeeping experience.

Languages: Essential: Very good knowledge of written and spoken English and the local language.

This is a local vacancy as, as such, only qualified applicants residing within commuting distance will be considered.

For a full and detailed vacancy notice and Personal History Form please apply online at:
http://www.who.int/employment/vacancies/en/
Reference: EURO/08/FT665
Closing date for applications:
6 September 2008

ՄՍՏԵՆԱԴԱՐԱՆ,
2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 18:00

Սիրելի հայրենակից,

-Պաշտրացքը Կովկասում եւ դրա հետեւանքները նոր իրավիճակ են ստեղծել մեր տարածաշրջանում:

-Ռազմական ճանապարհով հարցը լուծելու ձախողված փորձը ակնհայտ դարձրեց, որ թեեւ միջազգային հանրությունը չբացառի ուժի կիրառումը, սակայն անկանխատեսելի ցնցումներ կլինեն:

-Կասառվածը փաստում է, թե նման դեպքերում որքան վտանգավոր է երկակի ստանդարտների կիրառումը:

-Յնարավոր զարգացումները ուղղակիորեն առնչվում են Յայաստանին եւ Լեռնային Ղարաբաղի Յանրապետությանը:

-Մենք համոզված ենք՝ միջազգային հանրության կողմից Արցախի ժողովրդի ինքնորոշման եւ ազատ ապրելու իրավունքի հարգումը այլընտրանք չունի:

Սիրելի հայրենակից,

Սեպտեմբերի 2-ը Լեռնային Ղարաբաղի անկախության օրն է:

Եկեք փաստենք, որ հայությունը Արցախի կողքին է:

Արցախը Յայաստան է: Մենք ապագա ունենք, երբ ուժեղ ենք ու միասին: Արցախը: Յայաստանը: Սփյուռքը:

ՅՅ Դաշնակցությունը հրավիրում է հանրահավաք - համերգի նվիրված Արցախի ազատության տոնին

Նաեւ առիթ՝ անկեղծ խոսակցության: Մեր խնդիրների, անցյալների, ներկին հարցերի մասին:

ՄՍՏԵՆԱԴԱՐԱՆ,
2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 18:00

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

Vacancy Announcement

FORECAST Human and Institutional Capacity Development Project

OPENING DATE:	August 21, 2008
CLOSING DATE:	September 9, 2008

Title: Strategy Development Expert / Business Planning for Gyumri Technopark
Location: Gyumri/Yerevan, Armenia
Job Description: The United States Agency for International Development (USAID) Mission in Armenia and the Academy for Educational Development (AED/Armenia) in collaboration with the Ministry of Economy are recruiting three local experts for the creation of a master plan for Gyumri Technopark Development. The incumbents will be working full time starting from September 2008 for a period of 30 working days with a possibility to extend it till the end of 2008. The program is co-funded by USAID through the Academy for Educational Development and by the Ministry of Economy of Armenia.

Job Responsibilities:
- Work as a team with the international expert on strategy development for Gyumri Technopark
- Study and analyze the high technology sector in Armenia in general and in Gyumri in particular
- Prepare, facilitate (if needed) and summarize discussions, submit proposals on technopark development strategy resulting from the discussions
- Coordinate work of the international expert

Required Qualifications:
- University degree in relevant sphere
- Experience in business planning
- Excellent communication and organizational skills
- Excellent writing skills
- Fluency in English language

HOW TO APPLY:
Interested applicants should apply by submitting below mentioned documents to AED/Armenia office at . Applications will be accepted until the close of business on **Tuesday, September 9, 2008**

Required documents:

- A letter including applicant's specific qualifications for the vacancy s/he is applying and a statement about the applicant's available date to start the work, work duration, as well as, the availability to work full-time;
- CV
- Names and contact information for two referees
- A sample written document prepared by the applicant during her/his working or similar experience

ADDITIONAL NOTES: Only short-listed candidates will be contacted for the interview

For further information please visit AED/Armenia website
http://www.aed.am/announce.php?id=4

FORECAST/HICD
Academy for Educational Development
10 Aygedzor Str., Yerevan 0019, Armenia
Ph: (37410) 22-10-48, 26-69-87, FAX: (37410) 275-686
Email: aed@arminco.com; URL: www.aed.am

ՅՅ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 28.08.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	304.22
EUR	1	Եվրո	448.85
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.38
GEL	1	Վրաց. լարի	215.30

Ի ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ

«ՅԱԿ ՅԷԿ» ՍՊԸ-ն (Վայոց Ձորի մարզի Կարդաովիտ համայնք) դիմել է ՅՅ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովին՝ «Կարակալա» ՓՅԿ-ում արտադրվող էլեկտրական էներգիայի սակագնի սահմանման հայտով: Առաջարկվող սակագինը՝ 17.214 դրամ/կՎտ.ժ. առանց ԱԱՅ, 20.657 դրամ/կՎտ.ժ. ներառյալ ԱԱՅ:
Յասցե՝ Վայոց Ձորի մարզ, ք.Եղեգնաձոր, Միկոյանի 7, հեռ. 0281-2-28-24

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատուական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա Ն 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 28.08.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում՝ Արշակունեաց 2: